

Samþykktir

fyrir Lífeyrissjóð bænda

byggðar á lögum nr. 12/1999 um Lífeyrissjóð bænda með síðari breytingum og lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða með síðari breytingum.

Lífeyrissjóður bænda
~~Júní 2006~~[Janúar 2007](#)

1. Nafn sjóðsins og heimili.

- 1.1. Sjóðurinn heitir Lífeyrissjóður bænda. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík.

2. Hlutverk sjóðsins.

- 2.1. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum ~~gildandi laga um sjóðinn og~~ samþykta þessara.
- 2.2. Lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum ~~nr. 12/1999~~ um Lífeyrissjóð bænda, ~~nr. 12/1999~~, og lögum ~~nr. 129/1997~~ um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, ~~nr. 129/1997, og tryggir þau lágmarksréttindi sem þar greinir.~~
- 2.3. ~~Lífeyrissjóðnum er óheimilt að Lífeyrissjóðurinn skal ekki~~ hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og ~~honum~~ er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

3. Sjóðfélagar.

- 3.1. Sjóðfélagi er sá sem greitt er fyrir, greiðir eða hefur greitt iðgjald til lífeyrissjóðsins og á hjá honum réttindi.
- 3.2. Sjóðfélagar skulu vera allir bændur og makar þeirra sem starfa að búrekstri, ~~sbr. 13.8. Ef maki bónda er ekki aðili að búrekstri og á ekki sjálfsagða fulla aðild að öðrum lífeyrissjóði er sjóðstjórn skylt að veita honum aðild að þessum sjóði óski viðkomandi þess skriflega.~~ Bóndi ~~í þessu sambandi, þ.m.t. þar með talinn~~ aðili að félagsbúi, einkahlutafélagi eða öðru lögformlegu búrekstrarformi, telst sá er stundar búskap á lögbyli þar sem hann á lögheimili, og búrekstur fellur undir atvinnugreinanúmer 01 og 02 í atvinnugreinaflokkun Hagstofu Íslands, sbr. ÍSAT 95, þó ekki starfsemi í undirflokkum 01.4, 01.5 og 02.02, enda hafi hann náð 16 ára aldri fyrir lok næsta almanaksánaðar á undan.
- 3.3. Ef maki bónda er ekki aðili að búrekstri og á ekki sjálfsagða fulla aðild að öðrum lífeyrissjóði er sjóðstjórn skylt að veita honum aðild að þessum sjóði óski viðkomandi þess skriflega.
- 3.4. Heimilt er sjóðfélaga skv. gr. 3.2. sem greiðir iðgjald skv. gr. 9.1. að greiða iðgjald skv. gr. 9.2. af öðrum atvinnutekjum en búrekstri ef þessi störf veita ekki sjálfsagða aðild að öðrum lífeyrissjóði.
- 3.~~5~~3. Launþegar, er starfa við landbúnað, skulu vera sjóðfélagar, enda hafi þeir náð 16 ára aldri fyrir lok næsta almanaksánaðar á undan og eigi ekki sjálfsagða aðild að öðrum lífeyrissjóði.
- 3.~~6~~4. Óheimilt er að neita manni, ~~sem skal vera sjóðfélagi sbr. 3.1 og 3.2,~~ um aðild að lífeyrissjóðnum á grundvelli heilsufars hans, aldurs, hjúskaparstöðu, fjölskyldustærðar eða kyns. Sé launamanni samkvæmt lögum skylt að vera félagi í öðrum lífeyrissjóði, veitir hlutaðeigandi starf ekki rétt til þátttöku í þessum sjóði.
- 3.~~7~~5. Heimilt er stjórn sjóðsins að veita bændum, sem stunda búrekstur utan lögbyla svo og bændum sem ekki eiga lögheimili á bújörðum sínum, aðild að sjóðnum, enda sé um að ræða verulegan búrekstur, sem hlutaðeigandi hefur meiri hluta tekna sinna af. Þá getur sjóðstjórn heimilað sjóðsaðild mökum og ~~sambúðaraðilum, sbr. 3.1,~~ þeirra aðila, er um ræðir í þessari málsgrein.

~~3.6. Við ákvörðun um, hverjir skuli teljast bændur á lögbylum, skal að jafnaði farið eftir jarðaskrá.~~

~~3.7. Nú færir maður rök að því, að ekki sé um rétta eða fullnægjandi skráningu að ræða í jarðaskrá á atriðum er máli skipta í sambandi við réttindi hans eða skyldur, og skal þá stjórn sjóðsins úrskurða um aðild hans að sjóðnum með hliðsjón af skattframtölum, landbúnaðarskýrslum og öðrum gögnum er máli geta skipt. Á sama hátt skal stjórnin taka skráningu til athugunar og úrskurðar, ef gögnum ber ekki saman eða hún telur af öðru tilefni ástæðu til að ætla skráningu ófullnægjandi eða ranga.~~

~~3.8. Stjórnin tekur ákvörðun um hvort breytt skráning skuli gilda um liðinn iðgjaldagreiðslutíma. Reikna skal vexti samkvæmt 9.1.8. af vangreiddum iðgjöldum.~~

3.89. Skyld er forsvarsmönnum lögaðila í landbúnaði, félagsbúa, einkahlutafélaga eða annars lögformlegs búrekstrarforms að senda sjóðnum skriflega tilkynningu um, hverjir séu aðilar að búrekstrinum. Á sama hátt skulu allar breytingar í þessu efni tilkynntar sjóðnum jafnóðum og þær eiga sér stað. ~~Sjóðstjórnin ákveður hvort leiðrétting á skiptingu iðgjalda skuli gerð fyrir iðgjaldagreiðslutíma fyrir 1998, ef tilkynning hefur verið vanrækt.~~

~~3.10. Elli og örorkulífeyrisþegar sjóðsins teljast sjóðfélagar.~~

3.94. Heimilt er að flytja iðgjöld og þar með réttindi sem þeim fylgja milli lífeyrissjóða þegar að töku lífeyris kemur. Aðild að sjóðnum fellur niður ef sjóðfélagi fær útborguð réttindi sín í einu lagi, sbr. 17.1. (endurgreiðsla til útlendinga) og 19.6. (eingreiðsla lífeyris), eða þau flytjast í annan lífeyrissjóð samkvæmt samskiptareglum lífeyrissjóða í annan lífeyrissjóð.

4. Stjórn.

4.1. Fjármálaráðherra skal skipa stjórn sjóðsins til fjögurra ára í senn. Skal stjórn skipuð fimm mönnum. Skal einn þeirra tilnefndur af Hæstarétti og skal hann vera formaður stjórnarinnar. Einn skal tilnefndur af landbúnaðarráðherra, tveir af stjórn Bændasamtaka Íslands en einn skipaður án tilnefningar. Varamenn skulu tilnefndir og skipaðir á sama hátt.

~~4.2. Stjórnarmenn skulu skipaðir til fjögurra ára í senn.~~

~~4.3.4.2. Stjórnarmenn í lífeyrissjóðnum skulu vera búsettir hér á landi, hafa náð 20 ára aldri vera lögtraúa, hafa óflekkað mannorð og hafa aldrei verið sviptir forræði á búi sínu og mega ekki á síðustu 5-fimm árum hafa, í tengslum við atvinnurekstur, hafa fengið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum, lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldprot eða opinber gjöld. Stjórnarmenn, sem búsettir eru í aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins, eru þó undanþegnir þessu búsetuskilyrði.~~

~~4.4.4.3. Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum að því undanskildu að fulltrúi Hæstaréttar skal vera formaður sbr. 4.1. Stjórnin skal setja sér starfsreglur, hún skal halda gerðabók og rita í hana allar samþykktir sínar. Til þess að samþykkt sé lögmat, þarf meirihluti stjórnarmanna að greiða henni atkvæði. Stjórnarfundur er ályktunarhæfur ef meirihluti stjórnarmanna er mættur eða varamenn í þeirra stað. Viðhafa skal leynilega atkvæðagreiðslu ef einn eða fleiri stjórnarmenn krefjast þess.~~

~~4.45.1. Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Hún skal annast um að nægjanlegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna sjóðsins. Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör og setur honum starfsreglur.~~

Stjórn sjóðsins ræður forstöðumann endurskoðunardeildar eða semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila ~~til um~~ að annast innra eftirlit. Stjórn sjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu hans og setja reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinnslu og ráðstöfun eigna sjóðsins. Þá skal stjórnin setja verklagsreglur um verðbréfavíðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna og skulu þær staðfestar af Fjármálaeftirlitinu.

4.5. Stjórnin veitir og afturkallar prókúruumboð til handa framkvæmdastjóra og öðrum starfsmönnum.

4.65.2. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í því efni eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið í samræmi við stefnu og ákvarðanir stjórnar. Framkvæmdastjóri ræður starfsmenn til sjóðsins. Framkvæmdastjóri lífeyrissjóðsins skal ekki vera stjórnarmaður í lífeyrissjóðnum. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Um hæfi framkvæmdastjóra fer að öðru leyti eftir ákvæðum gr. 4.2.

4.7. Ákvarðanir sem eru óvenjulegar eða mikils-háttar, til dæmis ákvarðanir um fjárfestingu í atvinnurekstri eða fasteignum, skal framkvæmdastjóri aðeins taka á grundvelli sérstakrar ákvörðunar stjórnar eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni með sérstakri ákvörðun stjórnar, eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni. Sé ekki unnt að bera meiriháttar ákvarðanir undir stjórnarfund, skal haft samráð við formann og varaformann stjórnar og aðra stjórnarmenn eftir föngum. Slíkar ákvarðanir skal síðan taka fyrir á næsta stjórnarfundum. Sé samningur um umsjón fjárfestinga fyrir sjóðinn skv samkvæmt ákvæðum gr. 8.97. í gildi, hefur framkvæmdastjóri ekki heimild til ákvarðanatöku um fjárfestingar fyrir sjóðinn.

~~4.5.3. Stjórnin veitir og afturkallar prókúruumboð til handa framkvæmdastjóra og öðrum starfsmönnum.~~

4.86.1. Allar Meiri-háttar breytingar á skipulagi sjóðsins, innra eftirliti, bókhaldi og reikningsskilum skal framkvæmdastjóri aðeins gera að höfðu samráði við stjórn og að fengnu samþykki hennar.

4.96.2. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og viðurkenndar venjur. Honum ber einnig að fylgja þeirri fjárfestingarstefnu, sbr. þó 4.7.5.2. sem og þeim útlánareglum sem stjórnin setur. Á reglubundnum stjórnarfundum skal framkvæmdastjóri leggja fram yfirlit um fjárfestingar, rekstur og efnahag sjóðsins. Sé samningur um umsjón fjárfestinga fyrir sjóðinn skv samkvæmt ákvæðum gr. 8.79. í gildi, skal/skulu fjárvörsluaðili/ar leggja fram yfirlit um fjárfestingar og verðbréfaeign sjóðsins ársfjórðungslega. Framkvæmdastjóri skal veita stjórn og endurskoðendum allar þær upplýsingar um hag og starfsemi sjóðsins sem þeir óska.

~~4.6.3. Framkvæmdastjóri skal veita stjórn og endurskoðanda allar þær upplýsingar um hag og starfsemi sjóðsins sem óskað er eftir.~~

4.107.1. Um hæfi stjórnarmanns eða framkvæmdastjóra lífeyrissjóðsins til meðferðar máls fer eftir ákvæðum II. kafla stjórnsýslulaga. Hvorki Stjórnarmannmenn né starfsmenn lífeyrissjóðsins eða framkvæmdastjóri má ekkimega taka þátt í meðferð máls, ef hann þeir hefur hafa persónulegra og verulegra hagsmuna að gæta sem kynnu að fara í bága við hagsmuni sjóðsins. Sama gildir ef um er að ræða ákvarðanir sem tengjast fyrirtæki, þar sem stjórnarmaður kann að eiga umtalsverðra hagsmuna að gæta sem eigandi, stjórnarmaður eða starfsmaður. Um vanhæfi til meðferðar einstaks máls fer að öðru leyti eftir meginreglum stjórnsýslulaga. Stjórnarmönnum og eftir atvikum starfsmönnum er skylt að upplýsa um aðstæður sem valda kunna vanhæfi samkvæmt framantöldu. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Menntun, starfsreynsla og starfsferill framkvæmdastjóra skal vera með þeim hætti að

~~tryggt sé að hann geti gegnt stöðu sinni á forsvaranlegan hátt. Um hæfi framkvæmdastjóra fer að öðru leyti eftir grein 4.3.~~

4.117.2. Stjórn sjóðsins, framkvæmdastjóri og aðrir þeir, er hafa heimild til að koma fram fyrir hönd sjóðsins, mega ekki gera neinar þær ráðstafanir, sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum, ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra, eða á kostnað sjóðsins. ~~Stjórnarmenn, framkvæmdastjóri og aðrir starfsmenn, svo og endurskoðendur lífeyrissjóðsins, eru bundnir þagnarskyldu um allt það sem þeir fá vitneskju um í starfi og þeir skulu einnig gæta þagmælsku um það sem þeir verða áskynja um í starfi sínu fyrir lífeyrissjóðinn og varða kann hagsmuni einstaklinga eða fyrirtækja og annað það er~~ leynt á að fara ~~samkvæmt lögum eða~~eftir eðli máls. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi ~~eða horfið úr stjórn.~~

4.127.3. ~~Hvorki stjórnarmenn né starfsmenn Stjórnarformaður og framkvæmdastjóri~~ sjóðsins skulu ~~ekki~~ sitja í stjórnnum atvinnufyrirtækja í umboði hans. Þetta gildir þó ekki um fyrirtæki sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins.

5. Ársfundur.

5.1. ~~Í júní ár hvert skal stjórn lífeyrissjóðsins boða til ársfundar sjóðsins. Heimilt er þó að halda ársfund í tengslum við Búnaðarþing. Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu á ársfundi sjóðsins með málfrelsi og tillögurétti. Við samþykkt ályktana gildir einfaldur meirihluti.~~

5.2. ~~Ársfund sjóðsins skal halda fyrir lok júní ár hvert. Stjórnin skal boða til fundarins með auglýsingu í Bændablaðinu, útvarpi eða á annan sannanlegan hátt með a.m.k. 14-7 daga fyrirvara. Sé fundur auglýstur með 14 daga fyrirvara er Stjórn sjóðsins er heimilt í fundarboði að óska eftir að tilkynning um þátttöku berist sjóðnum a.m.k. 7 dögum fyrir fundinn. Sé fundurinn haldinn í tengslum við Búnaðarþing skal hann boðaður með minnst 3ja mánaða fyrirvara.~~

5.3. ~~Stjórn sjóðsins getur boðað til aukafundar þegar þurfa þykir. Stjórn sjóðsins skal boða til aukafundar ef nauðsynlegar breytingar á samþykktum þessum eru fyrirhugaðar. Sama gildir ef Bændasamtök Íslands óska þess skriflega. Stjórnin skal boða til fundar með skriflegu fundarboði til Bændasamtaka Íslands með minnst fjögurra vikna fyrirvara. Þá skal stjórnin auk þess auglýsa fundinn í Bændablaðinu, útvarpi eða á annan sannanlegan hátt með a.m.k. 7 daga fyrirvara.~~

5.4. ~~Við samþykkt ályktana gildir einfaldur meirihluti nema öðruvísi sé ákveðið í samþykktum þessum.~~

5.53. ~~Á ársfundi skal tekið fyrir~~dagskrá skulu vera eftirfarandi dagskrárliðir:

~~5.3.1.~~ 1. Skýrsla stjórnar.

~~5.3.2.~~ 2. Kynning ársreiknings.

~~5.3.3.~~ 3. Gerð grein fyrir tryggingafræðilegri úttekt.

~~5.3.4.~~ 4. Gerð grein fyrir fjárfestingarstefnu sjóðsins.

~~5.3.5.~~ 5. ~~Kynntar~~ Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins, þegar slíkar tillögur liggja fyrir. Um tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins fer samkvæmt ákvæðum 234. gr.

~~5.3.6.~~ 6. Önnur mál. Tillögur til ályktunar, sem taka á fyrir á ársfundi, þurfa að berast stjórn sjóðsins eigi síðar en viku fyrir ársfund.

6. Reikningar og endurskoðun.

- 6.1. Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Reikningar ~~sjóðsins~~ skulu endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda, er sjóðstjórn ræður, og ~~skulu þeir gerðir~~skal ársreikningurinn ~~gerður~~ í samræmi við lög, reglur og góða reikningsskilavenju.
- 6.2. Bændasamtökum Íslands er heimilt að tilnefna skoðunarmann fyrir sjóðinn.

7. Tryggingafræðileg athugun.

- 7.1. Stjórn lífeyrissjóðsins skal árlega láta reikna út fjárhag sjóðsins og skal niðurstaða athugunarinnar vera hluti af reikningsskilum lífeyrissjóðsins um hver áramót. Í niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar skal gera grein fyrir kostnaði vegna þeirra lágmarksréttinda sem sjóðurinn er skuldbundinn að veita, sbr. ákvæði gr. 2.2. Einnig skal gerð grein fyrir kostnaði vegna þeirra viðbótarréttinda, sem sjóðurinn kann að veita umfram ofangreint lágmark. Athugun skal framkvæmd af tryggingafræðingi eða öðrum þeim sem hlotið hafa viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins til slíks starfs. Fyrir 1. júlí ár hvert skal senda Fjármálaeftirlitinu hina tryggingafræðilegu athugun.
- 7.2. Hrein eign lífeyrissjóðsins til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðariðgjalda skal vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Áætlun um framtíðariðgjöld og væntanlegan lífeyri skal miðuð við sjóðfélaga á þeim tíma sem tryggingafræðileg athugun tekur mið af. Lífeyrisloforð sjóðsins til framtíðar skulu árlega endurskoðuð og breytt ef tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins gefa tilefni til sbr. ákvæði gr. 10.1., en um breytingar á áunnum réttindum fer eftir ákvæðum gr. 7.3. og 7.4.
- 7.3. ~~Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur er á milli eignarliða og heildarlífeyrisskuldbindinga, skv. 7.2., er stjórn lífeyrissjóðsins skytt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum hans. Sama gildir ef munur samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignarliða og heildarlífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að eignir sjóðsins eru meira en 10% umfram lífeyrisskuldbindingar hans, miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, skal stjórn sjóðsins, að höfðu samráði við tryggingafræðing, gera tillögur um hækkun lífeyrisréttinda sem kynntar skulu á ársfundi eða aukaársfundi. Sama gildir ef þessi munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Stjórn sjóðsins er einnig heimilt, að höfðu samráði við tryggingafræðing sjóðsins og miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, að auka áunnin lífeyrisréttindi sjóðfélaga. Aukningin skal gerð þannig að áunnin réttindi allra sjóðfélaga, eins og þau eru reiknuð skv. 11.–14. gr. þessara samþykta, eru aukin hlutfallslega jafn mikið. Staða sjóðsins, það er mismunur eigna og skuldbindinga samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt, skal þó ætíð vera jákvæð eftir aukningu réttinda, bæði þegar litið er til áunninna réttinda og heildarréttinda.~~
- 7.4. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós, að eignir sjóðsins eru meira en 10% lægri en lífeyrisskuldbindingar hans, miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, skal stjórn sjóðsins, að höfðu samráði við tryggingafræðing, gera tillögur um lækkun lífeyrisréttinda sem kynntar skulu á ársfundi eða aukaársfundi, enda finnst ekki aðrar leiðir til að bæta fjárhag sjóðsins. Sama gildir ef þessi munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár. Stjórn sjóðsins er einnig heimilt, að höfðu samráði við tryggingafræðing sjóðsins og miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, að lækka áunnin lífeyrisréttindi sjóðfélaga. Lækkunin skal gerð með því að skerða áunnin réttindi allra sjóðfélaga, eins og þau eru reiknuð skv. 11.–14. gr. þessara samþykta, hlutfallslega jafnmikið.

7.54. Nú leiðir tryggingafræðileg athugun í ljós að fjárhagur sjóðsins sé er svo ótryggur að við svo búíð má ekki standa og ætla megi-má, miðað við tryggingafræðilegar forsendur, að eignir hans muni ekki duga fyrir heildarskuldbindingum miðað við þau lágmarksréttindi, sem sjóðnum er skylt að veita, sbr. gr. 2.2., þrátt fyrir að ákvæði um gr. 7.4.3 sé beitt, skal stjórn sjóðsins, eigi síðar en innan sex mánaða frá því að hin tryggingafræðilega niðurstaða lá fyrir og að höfðu samráði við tryggingafræðing, beita sér fyrir viðeigandi breytingum á lögum um sjóðsins—sjóðinn til að lækka lífeyrisréttindi og lífeyrisgreiðslubæta stöðu hans enda finnist ekki aðrar leiðir til að bæta hag sjóðsins.

7.5. ~~Stjórn sjóðsins er skylt að fá álit tryggingafræðings á áhrifum breytinga á samþykktum sjóðsins á getu hans til þess að greiða lífeyri. Tryggingafræðingi sjóðsins er skylt að skýra stjórn hans þegar í stað frá því ef tryggingafræðileg úttekt leiðir í ljós að sjóðurinn stendur ekki við heildarskuldbindingar sínar. Hann skal skila tillögum til úrbóta til stjórnar og gera Fjármálaeftirlitinu viðvart.~~

7.6. ~~Tryggingafræðingur sjóðsins má ekki sitja í stjórn hans, vera starfsmaður hans eða starfa í þágu hans að öðru en tryggingafræðilegum athugunum og tengdri ráðgjöf.~~

8. **Ávöxtun fjár sjóðsins.**

8.1. Stjórn sjóðsins skal ákveða-móta fjárfestingastefnu og ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu. Ekki skal sjóðnum skylt að selja eignir í því skyni að fullnægja þeim takmörkunum sem kveðið er á um í þessari grein, en skal við kaup á verðbréfum gæta þess að þessi takmörk séu virt. Lífeyrissjóðnum-Sjóðnum er heimilt að ávaxta fé sitt með eftirfarandi hætti:

8.1.1. ~~Í ríkisvígslum, ríkisskuldabréfum, ríkisvígslum og skuldabréfum sem tryggð eru með ábyrgð ríkissjóðs. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði, sjá skilgreiningu um skipulegan markað í gr. 8.3. Þrátt fyrir ákvæði um skráð gengi er lífeyrissjóðnum heimilt að flokka óskráð bréf tengd húsnæðislánunum Byggingarsjóðs ríkisins og Byggingarsjóðs verkamanna á árunum 1972-1994 sem skráð bréf.~~

8.1.2. ~~Í skuldabréfum bæjar- og sveitarfélaga, enda séu heildarskuldbindingar og ábyrgðir viðkomandi sveitarfélaga innan þeirra marka, sem fjárfestingarstefna sjóðsins setur. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Heildareign sjóðsins í verðbréfum þessa flokks má ekki fara yfir 50% af hreinni eign.~~

8.1.3. ~~Í skuldabréfum tryggðum með veði í fasteignum, að hámarki 65% innan við 75% af metnu markaðsverði, nema þegar Ef um er að ræða sérhæft atvinnuhúsnæði, þá skal hámark þetta ekki vera hærra en 35%. Heimilt er sjóðstjórn að veita lán til sjóðfélaga gegn veði í jörðum allt að 60% af markaðsverði samkvæmt nánari lánareglum og lántökuskilyrðum sem sjóðstjórn setur.~~

8.1.4. ~~Með innlánunum í bönkum og sparisjóðum. Samanlögð eign sjóðsins í þessum flokki má ekki vera hærra en 25% af hreinni eign að teknu tilliti til annarra krafna á hendur viðkomandi fjármálastofnun.~~

8.1.5. ~~Í skuldabréfum og víglum banka, sparisjóða og annarra lánastofnana sem lúta eftirliti opinbers eftirlitsaðila. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Heildareign sjóðsins í verðbréfum þessa flokks má ekki fara yfir 50% af hreinni eign sjóðsins.~~

- 8.1.6. Í hlutabréfum fyrirtækja. Sjóðnum er eigi heimilt að eiga meira en 15% af hlutafé í hverju fyrirtæki. Þetta ákvæði gildir þó ekki gagnvart eignarhlutum í félögum, sem sérstaklega eru stofnuð til að sinna þjónustuverkefnum fyrir sjóðinn. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum þessa flokks má ekki fara yfir 60% af hreinni eign sjóðsins.
- 8.1.7. Í hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða eða hlutum verðbréfasjóða eða fjárfestingarsjóða samkvæmt lögum ~~nr. 30/2003~~, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði, nr. 30/2003. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. ~~en~~ ~~þ~~ Verðbréfasafni að baki skírteininum eða hlutum skal skipt á flokka sbr. gr. 8.1.1. – 8.1.9. aðra tölulíði þessarar málsgreinar með tilliti til takmarkana í greinum 8.2. – 8.7. Ekki er heimilt að eiga meira en 25% af hlutdeildarskírteinum eða hlutum útgefnum af sama verðbréfasjóði eða fjárfestingarsjóði eða einstakri deild hans. Ekki er heimilt að fjárfesta í fjárfestingarsjóðum sem fjármagna sig með lántöku eða skortsölu. (Skortsala kallast það þegar seljandi verðbréfa á þau ekki en fær þau lánuð gegn skuldbindingu um að kaupa þau aftur og skila þeim. Lækki verðbréfa í millitíðinni, fæst hagnaður af viðskiptunum þar sem bréfin eru keypt aftur á lægra verði en þau voru seld á upphaflega.)
- 8.1.8. Í hlutdeildarskírteinum eða hlutum annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Heildareign sjóðsins í verðbréfum þessa flokks má ekki fara yfir 50% af hreinni eign sjóðsins. Samanlögð eign sjóðsins í lið 8.1.6. og 8.1.8. má ekki vera meiri en 60% af hreinni eign sjóðsins. Sjóðnum er ekki heimilt að eiga meira en 15% af útgefnum hlutdeildarskírteinum eða hlutum hvers sjóðs um sameiginlega fjárfestingu. Eign í slíkum sjóðum sem ekki lúta opinberu eftirliti skal þó aldrei vera meiri en 10% af hreinni eign sjóðsins.
- 8.1.9. Í öðrum verðbréfum. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Heildarkröfur á hendur einum aðila eða aðilum sem tilheyrja sömu samstæðu mega einungis vera 5%. Heildareign sjóðsins í verðbréfum þessa flokks má ekki fara yfir 50% af hreinni eign sjóðsins.
- 8.1.10. Með gerð afleiðusamninga sem draga úr áhættu sjóðsins.
- 8.2. Verðbréf skv. 1., 2., 5., 6., 8. og 9. tölul. 8.1. skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Með skipulegum markaði er átt við skipulegan verðbréfamarkað innan aðildarríkja Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) sem starfar reglulega, er opin almenningsi og viðurkenndur með þeim hætti sem Fjármálaeftirlitið metur gildan. Sé markaðurinn utan ríkja OECD skal Fjármálaeftirlitið hafa viðurkennt hann.
- 8.23. Þrátt fyrir ákvæði um skráningu verðbréfa á skipulegum markaði í liðum 8.1.1., 8.1.2., 8.1.5., 8.1.6., 8.1.8. og 8.1.9. er heimilt að fjárfesta fyrir samanlagt 10% af hreinni eign sjóðsins í verðbréfum þessara flokka sem ekki eru skráð á skipulegum markaði, enda séu verðbréfin útgefin af aðilum innan aðildarríkja OECD. Fjárfestingar í óskráðum hlutabréfum eru þó eingöngu heimilar ef engar hömlur eru á viðskiptum með hlutabréfin og ársreikningar hlutafélaganna öllum aðgengilegir.
- Þrátt fyrir ákvæði 8.2. er heimilt að fjárfesta fyrir allt að 10% af hreinni eign sjóðsins í verðbréfum sem falla undir 1., 2., 5., 6., 8. og 9. tölul. 8.1. og ekki eru skráð á skipulegum markaði, enda séu verðbréfin gefin út af aðilum innan aðildarríkja OECD. Fjárfestingar í óskráðum hlutabréfum eru þó eingöngu heimilar ef engar hömlur eru á viðskiptum með hlutabréfin og ársreikningar hlutafélaganna öllum aðgengilegir.
- 8.3. Með skipulegum markaði er átt við skipulegan verðbréfamarkað innan aðildarríkja Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) og Liechtenstein sem starfar reglulega, er opin almenningsi og viðurkenndur með þeim hætti sem Fjármálaeftirlitið metur gildan.

Sé markaðurinn utan ríkja OECD eða Liechtenstein skal Fjármálaeftirlitið hafa viðurkennt hann.

8.4. Áhætta í erlendum gjaldmiðlum skal takmarkast við 50% af hreinni eign sjóðsins. Erlendum verðbréfum skal skipt á flokka sbr. gr. 8.1.1.- 8.1.9.

~~8.4. Eign lífeyrissjóðsins í einstökum tegundum verðbréfa skv. 2., 5., 6., 8. og 9. tölul. 8.1. skal ekki vera meiri en 50% af hreinni eign sjóðsins. Þó skal samanlögð eign skv. 6. og 8. tölul. 8.1. ekki vera meiri en 50% af hreinni eign sjóðsins. Eign lífeyrissjóðsins skv. 8. tölul. 8.1. í sjóðum sem lúta ekki opinberu eftirliti skal þó aldrei vera meiri en 10% af hreinni eign sjóðsins.~~

~~8.5. Samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum skv. 2. 9. tölul. 8.1. útgefnum af sama aðila eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðunni skal ekki vera meiri en 10% af hreinni eign sjóðsins. Þessi takmörkun skal vera 5% fyrir verðbréf skv. 9. tölul. Samanlögð eign sjóðsins í verðbréfum skv. 1. másl. og innlánnum skv. 4. tölul. 8.1. skal ekki vera meiri en 25% af hreinni eign sjóðsins. Eigi er lífeyrissjóðnum heimilt að eiga meira en 15% af hlutafé í hverju fyrirtæki eða hlutdeildarskírteinum eða hlutum annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu né meira en 25% af hlutdeildarskírteinum eða hlutum útgefnum af sama verðbréfasjóði eða fjárfestingarsjóði eða einstakri deild hans. Þó er lífeyrissjóðnum heimilt að eiga stærri hluta en 15% í fyrirtæki sem eingöngu sinnir þjónustuverkefnum fyrir lífeyrissjóðina sjálfa. Lífeyrissjóðnum er óheimilt að binda meira en 25% af hreinni eign í innlánnum sama banka eða sparissjóðs.~~

~~8.6. Lífeyrissjóðnum er ekki heimilt að fjárfesta eða eiga í fjárfestingarsjóðum skv 7. tölul. 8.1. sem fjármagna sig með lántöku eða skortsölu. (Skortsala kallast það þegar seljandi verðbréfa á þau ekki en fær þau lánuð gegn skuldbindingu um að kaupa þau aftur og skila þeim. Lækki verð bréfanna í millitíðinni, fæst hagnaður af viðskiptunum þar sem bréfin eru keypt aftur á lægra verði en þau voru seld á upphaflega.)~~

~~8.7. Lífeyrissjóðurinn skal takmarka áhættu í erlendum gjaldmiðlum í heild við 50% af hreinni eign sjóðsins.~~

~~8.8. Með hreinni eign í 8.3. 8.7. er átt við hreina eign lífeyrissjóðsins til greiðslu lífeyris samkvæmt síðasta endurskoðaða ársuppgjöri. Takmarkanir í 8.3. 8.7. skulu halda á hverjum tíma.~~

8.5. Fjárfestingar sjóðsins skulu miðast við að heildarkröfur á hendur einum aðila eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðu fari ekki umfram 10% af hreinni eign til greiðslu lífeyris. Þessi takmörk eiga ekki við um kröfur með ríkisábyrgð. Strangari reglur eiga við um gr. 8.1.9. og er þeirra getið þar.

8.69. Stjórn lífeyrissjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu, þar sem sett eru viðmið um að hvaða marki skuli fjárfesta í einstökum verðbréfum. Þar skal ennfremur koma fram markmið um dreifingu eigna, tímalengd krafna, myntsamsetningu, seljanleika eigna og aðrar þær viðmiðanir, sem stjórn sjóðsins telur að endurspegli gleggst fjárfestingarstefnu hans. sem byggð skal á tegundaflokkun innlána og verðbréfa, sbr. 1. 10. tölul. 8.1. Hver tegund innlána og verðbréfa skal jafnframt sundurliðuð eftir því sem við á með tilliti til gjaldmiðlaáhættu og stærðar einstakra innlánaaðila eða verðbréfaútgefenda. Upplýsingar um fjárfestingarstefnu fyrir komandi ár skulu sendar til Fjármálaeftirlitsins, í samræmi við reglur þess, eigi síðar en 1. desember ár hvert. Á ársfundi lífeyrissjóðsins skal stjórn sjóðsins kynna fjárfestingarstefnuna, sbr. 4. tölul. 5.35.4.

8.710. Sjóðurinn skal hafa í þjónustu sinni starfsmann sem hæfur er til að sinna eignastýringu verðbréfasafna sjóðsins á grundvelli menntunar sinnar og starfsreynslu. Í stað þess er

~~s~~Sjóðstjórn er heimilt að semja um fjárvörslu og umsjón fjárfestinga við löggild verðbréfafyrirtæki. ~~Á sama hátt er henni heimilt að semja um umsjón lánveitinga til sjóðfélaga og innheimtu þeirra við Lánasjóð landbúnaðarins eða löggild verðbréfafyrirtæki.~~

8.8. Sjóðnum er heimilt að eiga fasteign fyrir skrifstofur sínar.

~~8.11. Ákvæði til bráðabirgða. Þrátt fyrir ákvæði 3. og 6. málsl. 8.5. er lífeyrissjóðnum heimilt að eiga eða binda hærra hlutfall af hreinni eign sinni í innlánnum og verðbréfum en þar er kveðið á um fram til 1. janúar 2006.~~

9. Iðgjöld.

9.1. Iðgjöld bænda.

9.1.1. Iðgjaldsstofn vegna bænda og maka þeirra sem starfa að búrekstri skal vera reiknuð laun þeirra í landbúnaði ~~skv. samkvæmt~~ ákvæðum laga um tekjuskatt og eignaskatt, nr. ~~75/1981~~90/2003, ~~um tekjuskatt og eignaskatt~~. Iðgjald þeirra bænda og maka þeirra sem reikna sér ekki laun en þiggja laun frá einkahlutafélagi eða öðrum lögaðila, sem rekur bú sbr. 3.2., skal reiknað af heildarfrjárhæð greiddra launa til þeirra vegna búrekstrar, sbr. 3. gr. laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, nr. 129/1997, ~~um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.~~

9.1.2. Stofn til innheimtu á mánaðarlegu iðgjaldi bænda og maka þeirra, sem starfa að búrekstri og reikna sér laun, skal miða við reiknað endurgjald í hverjum mánuði eins og það er ákveðið skv. 6. gr. laga um staðgreiðslu opinberra gjalda, nr. 45/1987, ~~um staðgreiðslu opinberra gjalda. Liggi ekki fyrir upplýsingar um reiknað endurgjald yfirstandandi árs skal miðað við laun næstliðins tekjuárs.~~

9.1.3. Með búrekstri í þessu sambandi er átt við búrekstur skv. samkvæmt atvinnugreinanúmerum 01 og 02 í atvinnugreinaflokkun Hagstofu Íslands, sbr. ÍSAT 95, þó ekki starfsemi í undirflokkum 01.4, 01.5 og 02.02. Eftirtaldir flokkar skulu falla undir iðgjaldsstofn Lífeyrissjóðs bænda:

01.111	Kornrækt, grasrækt
01.112	Kartöflurækt
01.121	Ræktun grænmetis og garðplöntuframleiðsla
01.122	Blómarækt
01.130	Ræktun ávaxta, hnetna o.fl.
01.210	Nautgriparækt
01.221	Sauðfjarrækt
01.222	Hrossarækt
01.230	Svínarækt
01.240	Alifuglarækt
01.251	Blönduð búfjarrækt
01.252	Loðdýrabú
01.259	Önnur búfjarrækt
01.300	Blandaður búskapur jarðyrkju og búfjarræktar
02.010	Skógrækt og skógarhögg

9.1.4. Iðgjald bænda til samtryggingar skal ekki vera lægra en 10% af launatekjum.

9.1.54. Iðgjöld Iðgjaldshluti sjóðfélaga skv. gr. 3.2., ~~skulu skal ekki~~ vera lægri en 4% af iðgjaldsstofni sbr. gr. 9.1.1. frá fyrsta næsta mánaðar eftir að 16 ára aldri er náð og til loka þess almanaksmánaðar er 70 ára aldri er náð.

- 9.1.65. Á móti ~~iðgjöldum-iðgjaldi~~ sjóðfélaga skal greitt mótframlag, sem skal ekki vera 50% hærra en iðgjald skv. 9.1.4. lægra en 6% af iðgjaldsstofni, sbr. gr. 9.1.1. Mótframlagið skal greitt af sjóðfélaga samhliða iðgjaldi, sé ekki samið um greiðslu þess úr ríkissjóði í búvörusamningi eða með öðrum sambærilegum hætti.
- 9.1.76. Sjóðurinn annast sjálfur innheimtu iðgjalda og framlaga skv. gr. 9.1.54. og 9.1.6., ef við á, sbr. gr. 9.1.1. og skal gjalddagi vera tíundi dagur næsta mánaðar eftir launatímabil.
- 9.1.87. Á greiðsludögum beingreiðslna samkvæmt búvörulögum skal þrátt fyrir gr. 9.1.76. halda eftir af þeim iðgjaldi og framlagi, ef við á, þeirra sjóðfélaga sem beingreiðslna njóta, fyrir næstliðinn mánuð og skila því til sjóðsins eigi síðar en 30 dögum eftir að það er greitt og skal það sundurliðað eftir sjóðfélögum og tímabilum.
- 9.1.98. Greiði sjóðfélagi ekki iðgjald skv. gr. 9.1.54., sbr. gr. 9.1.76.,– og gr. 9.1.109. og mótframlag skv. gr. 9.1.65., ef við á, innan 30 daga frá gjalddagasama mánaðar og iðgjald fellur í gjalddaga eða sé hún vangreidd skulu reiknast hæstu leyfilegu dráttarvextir samkvæmt auglýsingu Seðlabanka Íslands á þá fjárhæð sem vangoldin er frá gjalddaga til greiðsludags.
- 9.1.109. Leiði eftirlit ríkisskattstjóra skv. 6. gr. laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, nr. 129/1997, ~~um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða,~~ í ljós að iðgjald bónda skv. gr. 9.1.54. og 9.1.6., ef við á, sbr. gr. 9.1.1. hefur verið vangreitt skal sjóðurinn innheimta það sem á vantar. Heimilt er að nota einn gjalddaga fyrir vangoldin iðgjöld ársins, 10. janúar næsta ár.
- 9.1.110. Sé greitt iðgjald sbr. gr. 9.1.2. og 9.1.5.4 hærra en iðgjald skv. gr. 9.1.109. skal sjóðstjórn úrskurða um bakfærslu og endurgreiðslu ofgreiddra iðgjalda. Iðgjald sem flutt hefur verið í annan lífeyrissjóð, lán verið veitt út á eða lífeyrir verið úrskurðaður og greiddur út á skal hvorki endurgreitt né réttindi sem af því leiða bakfærð. Vextir skulu reiknaðir á endurgreiðslu iðgjalda samkvæmt ~~vaxtalögum nr. 25/1987~~lögum um vexti og verðtryggingu, nr. 38/2001.
- 9.1.124. Sjóðfélagi getur óskað eftir því að iðgjaldsstofn hans sé reiknað endurgjald í staðgreiðslu sé það hærra en reiknuð laun hans sbr. gr. 9.1.1. samkvæmt álagningu að liðnu tekjuári.
- 9.1.13. Hafi maka bónda sem ekki starfar að búrekstri verið veitt aðild að sjóðnum sbr. gr. 3.3., skal iðgjöldum bónda vegna búrekstrar, sbr. gr. 9.1., skipt á milli þeirra í þeim hlutföllum sem hann hefur óskað eftir skriflega. Skal hlutur makans ganga til öflunar sjálfstæðra lífeyrisréttinda fyrir hann. Þessari skiptingu skal hætt að fenginni skriflegri ósk bónda.
- 9.1.142. Um innheimtu iðgjalda bænda og önnur almenn ákvæði fer að öðru leyti eftir ákvæðum gr. 9.2.2. til 9.13. eftir því sem við á. Um nánara fyrirkomulag iðgjaldagreiðslna, gjalddaga, innheimtu og annað er varðar framkvæmd þessarar greinar vísast til ákvæða 6. mgr. 3. gr. laga nr. 12/1999 með síðari breytingum.

9.2. Iðgjöld launþega.

- ~~9.2.1. Nú hefur sjóðfélagi skv. 3.1., sem greiðir iðgjald skv. 9.1., atvinnutekjur af öðru en búrekstri og þessi störf veita ekki sjálfsagða aðild að öðrum lífeyrissjóði og er honum þá heimilt að greiða iðgjöld af slíkum tekjum til þessa sjóðs. Iðgjöld skulu vera 10% af tryggðum tekjum eða greiddum launum og teljast 4% vera iðgjöld sjóðfélaga og 6% framlag vinnuveitanda. Iðgjöld þessi teljast iðgjöld launþega.~~
- 9.2.12. Iðgjöld launþega, sem eru sjóðfélagi skv. gr. 3.4.2 eða 3.5., til samtryggingar skulu skal ekki vera lægra en 10% af launum, sem tilgreind eru í gr. 9.3. og 9.4. frá fyrsta næsta mánaðar eftir að 16 ára aldri er náð og til loka þess almanaksmánaðar er 70

ára aldri er náð. Teljast ekki lægra en 4% vera iðgjald sjóðfélaga og ekki lægra en 6% vera framlag vinnuveitanda.

9.2.2. Sjóðfélagar bera sjálfir ábyrgð á að iðgjöldum og framlögum skv. gr. 9.2.1., sbr. gr. 3.4. sé skilað til sjóðsins. Að öðru leyti gilda ákvæði um launþegaiðgjöld um slíkar greiðslur.

~~9.2.3. Lágmarksiðgjald skv. 9.2.1. og 9.2.2. skal reiknað af heildarfjárhæð greiddra launa og endurgjalds fyrir hverskonar vinnu, starf og þjónustu. Stofn til iðgjalds skal vera allar tegundir launa eða þóknana. Til gjaldstofns skal þó ekki telja hlunnindi sem greidd eru í fríðu, svo sem fatnað, fæði og húsnæði, eða greiðslur sem ætlaðar eru til endurgreiðslu á útlögðum kostnaði, t.d. ökutækjastyrk, dagpeninga og fæðispeninga sbr. 3. gr. laga nr. 129/1997.~~

~~9.2.4. Iðgjöldum launþega skv. 9.2.1. og 9.2.2. ber launagreiðanda að halda eftir af launum og standa sjóðnum skil á þeim mánaðarlega ásamt eigin mótframlagi.~~

~~9.2.5. Gjaldldagi iðgjalda og framlaga hvers mánaðar er tíundi dagur næsta mánaðar eftir launatímabil og eindagi 30 dögum síðar.~~

~~9.2.6. Á skilagrein skal tilgreina fyrir hvern launþega: kennitölu launþega, nafn launþega, tímabil sem greitt er fyrir, upphæð iðgjalds, upphæð mótframlags og samtölu iðgjalds og mótframlags. Að auki skal tilgreina samtölur allra upphæða á skilagreininni.~~

~~9.2.7. Sjóðfélagar bera sjálfir ábyrgð á að iðgjöldum og framlögum skv. 9.2.1. sé skilað til sjóðsins. Að öðru leyti gilda ákvæði 9.2.4. og 9.2.5. um slíkar greiðslur.~~

~~9.2.8. Verði vanskil á greiðslu iðgjalda og framlaga sbr. 9.2.5. lengur en 30 daga fram yfir gjaldldaga, skulu reiknast hæstu leyfilegu dráttarvextir skv. auglýsingu Seðlabanka Íslands á þá fjárhæð sem vangoldin er, frá gjaldldaga til greiðsludags.~~

~~9.2.9. Launagreiðanda og sjálfstæðum atvinnurekanda ber að tilkynna sjóðnum ef þeim ber ekki lengur að standa skil á iðgjöldum og framlögum til sjóðsins þar sem þeir hafi hætt starfsemi eða launþegar þeirra látið af störfum.~~

~~9.2.10. Iðgjöld sjóðfélaga sem launagreiðandi hefur sannanlega haldið eftir af launum hans, en ekki staðið skil á til sjóðsins, svo og mótframlag launagreiðandans, skal þrátt fyrir vanskilin meta að fullu til réttinda fyrir viðkomandi sjóðfélaga við úrskurð lífeyris, enda hafi sjóðnum verið kunnugt um þessi vanskil, sbr. 9.2.11. og 9.2.12. Þó ber lífeyrissjóðurinn ekki ábyrgð á réttindum sjóðfélaga vegna þeirra iðgjalda sem glatast við gjaldþrot og Ábyrgðarsjóður launa ber ekki ábyrgð á, skv. 6. gr. laga nr. 53/1993.~~

~~9.2.11. Iðgjöld í vanskilum sem sanna má með innsendum launaseðlum, skulu innheimt með sama hætti og skilagreinar launagreiðanda. Heimilt er lífeyrissjóði að byggja innheimtuaðgerðir á áætlunum um ógreidd iðgjöld, enda hafi hlutaðeigandi launagreiðandi ekki skilað inn skilagreinum til sjóðsins fyrir viðkomandi tímabil.~~

~~9.2.12. Öllum innborgunum launagreiðanda, hvort heldur sem þær berast með nýrri skilagrein eða öðrum hætti, skal ráðstafa til greiðslu elstu ógreiddra iðgjalda og vanskilavaxta launagreiðanda og mynda réttindi samkvæmt því. Stjórn sjóðsins er þó heimilt að víkja frá þessari reglu í því tilfalli, þegar hafin hefur verið formleg innheimta iðgjalda í vanskilum sbr. grein 9.2.11. fyrir ákveðið tímabil og fullnægjandi trygging hefur fengist fyrir greiðslu iðgjalda, vanskilavaxta og innheimtukostnaðar vegna þess tímabils. Ennfremur ef lög kveða á um annað, samanber meðferð mála á greiðslustöðvunartímabili launagreiðanda. Skilagrein telst ógreidd þar til innborgun nægir til fullrar greiðslu skilagreinarinnar og áfallinna vanskilavaxta á hana.~~

~~9.3. Sjóðfélagar bera ekki ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins með öðru en iðgjöldum sínum.~~

~~9.4. Á hálfis árs fresti skal senda greiðandi sjóðfélögum yfirlit um iðgjöld og réttindi sín. Yfirlitinu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga um að gera án tafar athugasemdir ef vanhöld koma í ljós á iðgjaldaskilum. Hafi athugasemdir frá sjóðfélaga, staðfestar með launaseðlum eða greiðsluyfirlitum frá innheimtuaðila, ekki borist sjóðnum innan 60 daga frá dagsetningu yfirlits og sjóðnum ekki verið kunnugt um iðgjaldakröfuna, er sjóðurinn einungis ábyrgur fyrir réttindum á grundvelli iðgjalda þessara að því marki sem þau fást greidd. Samhliða greiðsluyfirliti skal einu sinni á ári senda upplýsingar um áunninn og væntanlegan lífeyrisrétt sjóðfélaga, rekstur og fjárhagsstöðu sjóðsins og breytingar á~~

~~Samþykktum. Sömu upplýsingar skal senda þeim sjóðfélögum sem náð hafa ellilífeyrisaldri.~~

- 9.5. ~~Í auglýsingum og annarri kynningarstarfsemi sjóðsins skal þess gætt að fram komi réttar og nákvæmar upplýsingar um starfsemi og þjónustu sjóðsins.~~
- 9.3. Iðgjald skv. gr. 9.1. og 9.2. mynda rétt til samtryggingarverndar samkvæmt ákvæðum samþykpta sjóðsins. Sjóðfélagi er heimilt að hækka eða lækka iðgjald til samtryggingarverndar innan ofangreindra marka enda sé gerður um það sérstakur skriflegur samningur á milli sjóðfélaga og lífeyrissjóðsins. Lífeyrissjóðurinn setur og gefur út skilmála um slíkan samning.
- 9.4. Iðgjald skv. gr. 9.2. skal reiknað af heildarfjárhæð greiddra launa og endurgjalds fyrir hvers konar vinnu, starf eða þjónustu. Stofn til iðgjalds skal vera allar tegundir launa eða þóknana fyrir störf sem skattskyld eru skv. 1. mgr. 1. tl. A-liðar 7. gr. laga nr. [75/198190/2003](#), um tekju- og eignarskatt. Til gjaldstofns skal þó ekki telja hlunnindi sem greidd eru í fríðu, svo sem fatnað, fæði og húsnæði, eða greiðslur sem ætlaðar eru til endurgreiðslu á útlögðum kostnaði, t.d. ökutækjastyrki, dagpeninga og fæðispeninga. Enn fremur skal ekki telja til gjaldstofns eftirlaun og lífeyri sem Tryggingastofnun ríkisins eða lífeyrissjóður greiðir, bætur greiddar af Tryggingastofnun ríkisins, slysa- og sjúkradagpeninga úr sjúkrasjóðum stéttarfélaga og bætur tryggingafélaga vegna atvinnutjóns af völdum slysa. Þá skal telja til iðgjaldsstofns atvinnuleysisbætur samkvæmt lögum um atvinnuleysistryggingar.
- 9.5. Iðgjaldsstofn manns vegna vinnu hans við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi skal vera jafnhár fjárhæð skv. 2. mgr. 1. tölul. A-liðar 7. gr. laga nr. [75/198190/2003](#), um tekjuskatt og eignarskatt, sbr. 59. gr. þeirra laga. Um iðgjaldshlutfall fer eftir gr. 9.2.
- 9.6. Launagreiðanda ber að halda eftir iðgjöldum starfsmanna sinna og standa skil á þeim mánaðarlega ásamt eigin iðgjaldahluta. Gjaldldagi iðgjalda hvers mánaðar er 10. dagur næsta mánaðar. Eigi greiðsla sér ekki stað innan mánaðar frá lokum iðgjaldsgreiðslutímabils, skulu reiknast hæstu leyfilegu dráttarvextir samkvæmt auglýsingu Seðlabanka Íslands á þá fjárhæð sem vangoldin er, frá gjaldldaga til greiðsludags. Launagreiðendum og sjálfstæðum atvinnurekendum ber að tilkynna lífeyrissjóðnum ef þeim ber ekki lengur að standa skil á lífeyrisiðgjaldi þar sem þeir hafa hætt starfsemi eða starfsmenn þeirra hafa látið af störfum. Launagreiðendur og sjálfstæðir atvinnurekendur skulu senda skilagrein með iðgjaldinu þar sem m.a. koma fram iðgjaldshlutföll og iðgjöld hvers aðila sem skal renna til samtryggingar. Lífeyrissjóðurinn setur og gefur út reglur um form skilagreinarinnar. Liggi ekki annað fyrir skal við innheimtu iðgjalds miðað við að iðgjaldshluti launamanns sé 4% en launagreiðanda það sem umfram er.
- 9.7. Sjóðfélagar bera ekki ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins með öðru en iðgjöldum sínum.
- 9.8. Iðgjöld sjóðfélaga, sem launagreiðandi hefur sannanlega haldið eftir af launum hans, en ekki staðið skil á til sjóðsins, svo og mótramlag launagreiðandans, skal þrátt fyrir vanskilin meta að fullu til réttinda fyrir viðkomandi sjóðfélagi við úrskurð lífeyris, enda hafi sjóðnum verið kunnugt um þessi vanskil, sbr. gr. 9.9. og 9.11. Þó ber lífeyrissjóðurinn ekki ábyrgð á réttindum sjóðfélaga vegna þeirra iðgjalda sem glatast við gjaldprot og Ábyrgðarsjóður launa ber ekki ábyrgð á, skv. [65. gr. laga nr. 53/199388/2003](#). (Um er að ræða stjórnarmenn og stjórnendur gjaldprota fyrirtækis, maka þeirra og skyldmenni, samkvæmt nánari reglum stjórnar Ábyrgðarsjóðs launa.)
- 9.9. Tvisvar á ári skal senda sjóðfélögum yfirlit yfir greidd iðgjöld vegna þeirra. Yfirlitinu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga að gera án tafar athugasemdir, ef vanhöld koma í ljós á iðgjaldaskilum. Sjóðurinn skal samtímis með opinberri auglýsingu skora á alla þá sem telja sig hafa greitt iðgjöld til sjóðsins á undangengnu tímabili og ekki fengið yfirlit samkvæmt framanskraðu, að gera sjóðnum án tafar viðvart um ætluð vanskil. Hafi athugasemdir frá sjóðfélagi, staðfestar með launaseðlum, ekki borist sjóðnum innan 60

daga frá dagsetningu yfirlits eða birtingu auglýsingar, sé það síðar, og sjóðnum ekki verið kunnugt um iðgjaldakröfuna, er sjóðurinn einungis ábyrgur fyrir réttindum á grundvelli iðgjalda þessara að því marki sem þau fást greidd. Samhliða yfirliti þessu skal eigi sjaldnar en einu sinni á ári senda upplýsingar um áunninn og væntanlegan lífeyrisrétt sjóðfélaga, rekstur og fjárhagsstöðu sjóðsins og breytingar á samþykktum. Sömu upplýsingar skal senda þeim sjóðfélögum sem náð hafa ellilífeyrisaldri.

- 9.10. Sendu skal lokaaðvörðun til launagreiðenda, ef iðgjöld samkvæmt innsendum skilagreinum hans hafa verið í vanskilum í þrjú mánuði frá eindaga. Formlega innheimtu skal hefja innan 15 daga frá útsendingu lokaaðvörðunar eða fyrir sé rökstudd ástæða til að ætla að iðgjaldskrafa sé ótrygg.
- 9.11. Iðgjöld í vanskilum, sem sanna má með innsendum launaseðlum, skulu innheimt með sama hætti og skilagreinar launagreiðenda. Lokaaðvörðun til launagreiðenda skal senda innan 90 daga frá dagsetningu yfirlits skv. gr. 9.79. Heimilt er lífeyrissjóðnum að byggja innheimtuáðgerðir á áætlunum um ógreidd iðgjöld, enda hafi hlutaðeigandi launagreiðandi ekki skilað inn skilagreinum til sjóðsins fyrir viðkomandi tímabil. Um innheimtu fer að öðru leyti eftir gr. 9.10.
- 9.12. Öllum innborgunum launagreiðenda, hvort heldur sem þær berast með nýrri skilagrein eða öðrum hætti, skal ráðstafa til greiðslu elstu ógreiddra iðgjalda og vanskilavaxta launagreiðenda og skapa réttindi samkvæmt því. Stjórn sjóðsins er þó heimilt að víkja frá þessari reglu í því tilfelli þegar hafin hefur verið formleg innheimta iðgjalda í vanskilum sbr. gr. 9.10. fyrir ákveðið tímabil og fullnægjandi trygging hefur fengist fyrir greiðslu iðgjalda, vanskilavaxta og innheimtukostnaðar vegna þess tímabils. Ennfremur ef lög kveða á um annað samanber meðferð mála á greiðslustöðvunartímabili launagreiðenda. Skilagrein telst ógreidd þar til innborgun nægir til fullrar greiðslu skilagreinarinnar og áfallinna vanskilavaxta á hana.
- 9.13. Á grundvelli samkomulags sjóðfélaga og maka hans getur sjóðfélagi ákveðið, að iðgjöld skv. gr. 9.1. og 9.2. skuli allt að hálfu renna til þess að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans, sbr. gr. 11.5. b. Þessari skiptingu iðgjalda skal hætt að ósk sjóðfélaga, enda framvísi hann skilríkjum um að fjárfélagi hans og maka hans hafi verið slitið eða aðilar hafi gert með sér nýtt samkomulag.

10. Grundvöllur lífeyrisréttinda.

- 10.1. Hafi maka bónda sem ekki starfar að búrekstri verið veitt aðild að sjóðnum sbr. 2. málslíð 3.2., skal iðgjöldum bónda vegna búrekstrar, sbr 9.1., skipt á milli þeirra í þeim hlutföllum sem hann hefur óskað eftir skriflega. Skal hlutur makans ganga til öflunar sjálfstæðra lífeyrisréttinda fyrir hann. Réttindi sjóðfélaga til lífeyris eru reiknuð í krónum og ráðast réttindi af því iðgjaldi sem greitt er í lífeyrissjóðinn hverju sinni. Reiknigrundvöllur lífeyrissjóðsins er í viðauka B, sem telst hluti af samþykktum þessum. Þar eru tilgreindar tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins og hvernig áfallnar og heildarskuldbindingar sjóðsins skulu reiknaðar. Eins er tilgreint hvernig lífeyrisréttindi sjóðfélaga eru reiknuð í samræmi við réttindaákvæði 11.-14. gr. og eru niðurstöðurnar birtar í réttindatöflum I til III í viðauka A, sem einnig telst hluti af samþykktum þessum. Reikna skal nýjar töflur árlega á sama tíma og tryggingafræðileg staða sjóðsins er reiknuð. Gefi nýju réttindatöflurnar niðurstöðu sem breytir framtíðarskuldbindingum sjóðsins um meira en 1% þá skulu nýju töflurnar taka gildi frá og með næstu áramótum þaðan í frá og þær kynntar á ársfundi sjóðsins.
- 10.2. Samanlögð iðgjöld sjóðfélaga hvert almanaksár skulu umreiknuð í stig, er mynda grundvöll lífeyrisréttinda hans samkvæmt samþykktum þessum. Ávinnsla réttinda fyrir greitt heildariðgjald ræðst af aldri sjóðfélaga í lok þess launamánaðar sem iðgjald er greitt af til lífeyrissjóðsins samkvæmt töflu I í viðauka A, sbr. þó gr. 10.3. Réttindin eru

verðtrygging og breytast í samræmi við breytingar á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá þeim launamánuði sem iðgjald er greitt af. Lífeyrisréttindin eru skilgreind í 11.-14. gr., sbr. þó gr. 10.3. og 10.4.

10.3. Til grundvallar stigaútreikningi skal grundvallarfjárhæð í janúar 1998 vera 51.113 krónur og breytist hún mánaðarlega, í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá 181,4 stigum. Verði grundvöllur þessi að dómi sjóðstjórnar ónothæfur mælikvarði, skal hún gera tillögu um lagabreytingu til fjármálaráðuneytis um ákvörðun annars stigagrundvallar, svo og tengingu hans við fyrri grundvöll. Sama gildir ef stigagrundvöllur sem ákveðinn hefur verið með lagabreytingu reynist síðar ónothæfur.

10.3.1. Sjóðfélaga sem á réttindi í sjóðnum m.v. árslok 2005 er heimilt að greiða til hans iðgjöld allt að tilteknu hámarki með jafnri réttindaávinnslu í jafn marga mánuði og viðkomandi hafði greitt iðgjöld til sjóðsins fyrir 42 ára aldur í lok árs 2005. Hafi hann greitt iðgjöld í full 5 ár á umræddu tímabili á hann rétt á að greiða allt að viðmiðunariðgjaldi í jafnri ávinnslu til 70 ára aldurs. Þessi jafna ávinnsla miðast við meðaltal réttindaávinnslu aldursáranna 25 til og með 64 ára samkvæmt töflu I í viðauka A, þar sem meðaltalið er birt sérstaklega. Hámarksíðgjald til jafnrar ávinnslu á hverju almanaksári, viðmiðunariðgjald, skal ákveðið fyrir hvern sjóðfélaga, sem er á aldrinum 25 til og með 69 ára, jafnhátt því iðgjaldi sem hann greiddi til sjóðsins á árinu 2003 eða síðasta árið sem iðgjald barst sjóðnum hans vegna, hafi það verið fyrir. Viðmiðunariðgjaldið skal þó ekki taka mið af iðgjaldsgreiðslum umfram 10% af iðgjaldsstofni. Hafi iðgjaldsgreiðslur það ár ekki endurspeglad venjubundnar greiðslur, s.s. vegna starfshléa eða að greiðslum hafi verið hætt á árinu, skal eftir umsókn sjóðfélaga miða útreikning á viðmiðunariðgjaldi við iðgjaldsgreiðslur næsta ár á undan sem stjórn sjóðsins telur gefa sanngjarna mynd af reglulegum iðgjaldsgreiðslum sjóðfélagens. Viðmiðunariðgjald samkvæmt framanskráðu tekur breytingum í hlutfalli við breytingar sem verða á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá viðmiðunarári til greiðsluárs hverju sinni.

10.3.2. Öll iðgjöld sem berast sjóðnum á ári hverju vegna sjóðfélaga sem er 25 ára eða eldri í árslok 2005 og hefur skilgreint viðmiðunariðgjald samkvæmt framanskráðu, skulu færast í jafnri réttindaávinnslu allt þar til viðmiðunariðgjaldinu er náð eða útreiknuðu iðgjaldsgreiðslutímabili er lokið. Sjóðurinn skal sérstaklega gæta þess að réttindaávinnsla þeirra sem ekki eiga rétt á jafnri réttindaávinnslu til 70 ára aldurs skv. gr. 10.3.1. sé samkvæmt þeim ávinnslureglum er gefa meiri rétt á hlutaðeigandi tímabili. Iðgjald sem berst umfram framangreint viðmiðunariðgjald myndar réttindi samkvæmt aldursháðri réttindatöflu sjóðsins. Þegar öll iðgjöld ársins hafa borist vegna sjóðfélaga sem á skilgreint viðmiðunariðgjald skal færa þau til réttinda þannig að sá hluti iðgjalda ársins sem fer í jafna réttindaávinnslu skiptist á mánuði ársins í hlutfalli við samtals iðgjöld. Mismunurinn fer í aldursháða réttindaávinnslu. Nú greiðast ekki iðgjöld alla mánuði tiltekins almanaksárs og reiknast þá viðmiðunariðgjald þess árs í réttu hlutfalli við fjölda greiðslumánaða.

10.3.3. Við framreikning réttinda samkvæmt ákvæðum 12.-14. gr. skal reikna með jafnri ávinnslu í samræmi við hlutdeild viðmiðunariðgjalds sjóðfélagens af þeim iðgjöldum sem lögð eru til grundvallar framreikningi.

10.3.4. Lífeyrissjóðurinn skal upplýsa sjóðfélaga um útreikning á viðmiðunariðgjaldi til jafnrar réttindaávinnslu samkvæmt framanskráðu innan þriggja mánaða frá því að hann greiðir fyrst til sjóðsins eftir 1. janúar 2007. Telji sjóðfélagi viðmiðunarárið ekki gefa sanngjarna mynd af venjubundnum iðgjaldsgreiðslum hans getur hann óskað eftir því við sjóðstjórn að annað ár verði lagt til grundvallar útreikningi viðmiðunariðgjalds. Ósk um endurskoðun viðmiðunariðgjalds skal berast sjóðnum í síðasta lagi níu mánuðum eftir að sjóðfélaginn fékk tilkynningu um útreikning viðmiðunariðgjalds.

10.3.5. Ekki skal reikna viðmiðunariðgjald fyrir sjóðfélaga sem eru yngri en 25 ára eða eldri en 70 ára þann 1. janúar 2007. Sjóðfélagi getur hvenær sem er ákveðið að allt iðgjald hans færast til réttinda eftir aldursháðri réttindatöflu. Ákvörðun sjóðfélaga þar um öðlast gildi

frá upphafi þess árs sem tilkynning hans berst sjóðnum og er sú ákvörðun óafturkræf. Réttur til jafnrar ávinnslu samkvæmt ákvæðum 10. gr. telst frá gildistöku samþykktu þessara eða frá þeim tíma er sjóðfélagi fyrst er heimilt að greiða til sjóðsins vegna launatekna af vinnu á starfssviði hans og fellur niður, sé hann ekki nýttur án eðlilegra skýringa að mati sjóðstjórnar.

10.3.6. Stjórn sjóðsins er heimilt að gera samkomulag við aðra lífeyrissjóði innan Landssamtaka lífeyrissjóða sem hafa miðað við jafna réttindaávinnslu á árinu 2003 um gagnkvæma viðurkenningu iðgjaldsgreiðslna til útreiknings viðmiðunariðgjalds samkvæmt framanskráðu. Þá er sjóðnum heimilt að halda samræmda tölvuskrá um rétt manna til jafnrar ávinnslu og kveða á um það, hvernig sá réttur deilist niður, sé iðgjald greitt til fleiri sjóða.

10.4. Stig ársins reiknast þannig, að deilt skal í 25-föld ársiðgjöld sjóðfélaga, þ.e. iðgjaldahluta, með grundvallarlaunum ársins samkvæmt 10.3. Til ársloka 1999 skal miðað við 24-föld iðgjöld sjóðfélaga. Við útreikning lífeyris reiknast áunnin stig að fullu. Ef um maka eða örorkulífeyri er að ræða, skal reikna að fullu stig þeirra 30 ára sem hagstæðust eru fyrir sjóðfélagann, en að hálfu stig annarra ára. Þó skal aldrei miða við færri stig en áunnin eru. Áunnin lífeyrisréttindi eins og þau eru skilgreind í 11.-14. gr. og reiknuð skv. gr. 10.2. og 10.3. skulu varðveitt í samræmi við gildandi reglur hverju sinni, þannig að lífeyrisgreiðslur verði samkvæmt uppsöfnuðum réttindum hvers réttindatímabils. Framreikningur skal hverju sinni vera samkvæmt þeim reglum sem gilda þegar réttur til lífeyris varð virkur. Samtala lífeyrisréttinda er summa áunninna lífeyrisréttinda og framreiknaðra lífeyrisréttinda, ef slík réttindi hafa verið úrskurðuð. Framreiknuð lífeyrisréttindi teljast ekki með áunnum lífeyrisréttindum nema að því marki sem þau hafa fallið til frá úrskurði framreiknings, sbr. gr. 12.12.a. og 13.7.a. og minnkar framreiknaði hlutinn þá sem því nemur. Þegar stjórn sjóðsins ákveður aukningu réttinda skulu þau vera greind frá öðrum réttindum. Réttindaaukning er ekki tekin með í framreikningi en hún reiknast að fullu í áunnum réttindum. Komi til skerðingar á áunnum réttindum sjóðfélaga skal fara með réttindaskerðinguna á sama hátt og réttindaaukningu nema að skerðingin kemur til frádráttar áunnum réttindum.

10.5. Stig skal reikna frá byrjun næsta mánaðar eftir að 16 ára aldri er náð. Ekki skal reikna stig fyrir tíma eftir lok þess mánaðar er sjóðfélagi nær 70 ára aldri.

~~10.6. Stig skulu reiknuð með þremur aukastöfum.~~

~~10.7. Verði iðgjöld ekki umreiknuð í stig, sbr. 10.5., fer um endurgreiðslu þeirra eftir ákvæðum 17. greinar.~~

~~10.8. Stig Réttindi sem áunnist hafa í sjóðnum fyrir gildistöku samþykktu þessara skulu varðveitt samkvæmt þeim réttindareglum sem giltu þá. Um áhrif frestunar á fjárhæð lífeyris samkvæmt áunnum rétti við gildistöku samþykktu þessara fer samkvæmt meginreglu 2. ml. í gr. 11.2.~~

~~haldast óbreytt og veita réttindi til lífeyris með sama hætti og kveðið er á um í greinum 11 til 16, sbr. þó 16.3.~~

11. Ellilífeyrir.

11.1. Sjóðfélagi á aldrinum 67 til 70 ára, sem á réttindi í sjóðnum skv. 10. gr., á rétt á ævilöngum ellilífeyri. Sjóðfélagi sem hefur töku ellilífeyris 67 ára gamall fær réttindi samkvæmt töflu I. Hver sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjöld til sjóðsins og er orðinn fullra 67 ára að aldri, á rétt á ellilífeyri úr sjóðnum.

- 11.2. Þegar sjóðfélagi hefur töku ellilífeyris eftir 67 ára aldur hækkar upphæð ellilífeyris samkvæmt töflu I eins og segir í töflu II fyrir hvern mánuð sem líður frá 67 ára aldri þar til taka lífeyris hefst. Hækkun ellilífeyrisréttindanna miðast við það að verðmæti ellilífeyrisins til æviloka sé hið sama og hjá þeim sem hefja töku ellilífeyris 67 ára miðað við tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins. Heimilt er sjóðfélaga að fresta töku ellilífeyris allt til 70 ára aldurs og hækkar þá upphæð ellilífeyris vegna réttinda sem áunnin voru fram til 67 ára aldurs um 0,4%, fyrir hvern mánuð sem töku hans er frestað.
- 11.3. Iðgjöld sem sjóðfélagar greiða eftir 67 ára aldur veita réttindi samkvæmt töflu III. Ellilífeyrisréttindi sem aflað er á hverju aldursári samkvæmt þessari grein koma fyrst til greiðslu fyrir fyrsta mánuð eftir næsta afmælisdag og þá aðeins samkvæmt sérstakri umsókn sjóðfélaga. Greiða skal þó ellilífeyri eigi síðar en vegna næsta mánaðar eftir 70 ára afmælisdaginn og þá án sérstakrar umsóknar. Ellilífeyrir sem aflað er samkvæmt töflu III hækkar þegar töku hans er frestað fram yfir næsta afmælisdag samkvæmt því sem tilgreint er í töflunni. Réttindi veita rétt til makalífeyris í samræmi við ákvæði 13. gr. Haldi sjóðfélagi áfram að ávinna sér réttindi eftir að hann hefur hafið töku ellilífeyris, skulu stig hans reiknuð á ný er hann hefur náð 70 ára aldri og ellilífeyrir frá fyrsta næsta mánaðar hækkaður í samræmi við aukin réttindi.
- 11.4. Ellilífeyrir er greiddur mánaðarlega til dauðadags samkvæmt uppsöfnuðum réttindum.
- 11.5. Sjóðfélagi getur ákveðið að skipta ellilífeyrisréttindum á milli sín og maka síns í samræmi við 14. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða:
- Ef hann er ekki orðinn 60 ára og ef sjúkdómar eða heilsufar sjóðfélaga hafa ekki dregið úr lífslíkum, að verðmæti uppsafnaðra ellilífeyrisréttinda hans skuli allt að hálfu renna til að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans eða fyrrverandi maka, og skerðast þá réttindi sjóðfélagans sem því nemur. Heildarskuldbinding lífeyrissjóðsins skal ekki aukast við þessa ákvörðun sjóðfélagans. Þessi skipting er ekki heimil nema um gagnkvæma skiptingu sé að ræða.
 - Að iðgjald vegna hans, sem gengur til að mynda ellilífeyrisréttindi, skuli allt að hálfu renna til þess að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans. Við ráðstöfun iðgjalds til ellilífeyris skal litið svo á að iðgjaldsstofni sjóðfélagans hafi verið skipt milli hans og makans eins og iðgjaldinu. Örorku- og makalífeyrisréttindi sjóðfélagans taka eftir sem áður mið af óskiptum iðgjaldsstofni. Þessi skipting er ekki heimil nema um gagnkvæma skiptingu sé að ræða. Samanber þó sérákvæði um bændur í gr. 9.1.13.
12. **Örorkulífeyrir.**
- 12.1.1. Sjóðfélagi sem verður fyrir orkutapi, er trúnaðarlæknir sjóðsins metursem talið er að svari til 50% örorku eða meira skv. 12.2. og hefur greitt í sjóðinn í a.m.k. tvö ár á rétt á örorkulífeyri úr sjóðnum í samræmi við áunnin stig réttindi skv. 10. gr. og nánari skilmála þessarar greinar. fram að orkutapi. Heimilt er að fela tryggingayfirlækni mat á örorku fyrir sjóðinn, enda sé í gildi samningur við Tryggingastofnun ríkisins þar að lútandi og skal þá einungis vafaatriðum vísað til trúnaðarlæknis sjóðsins. Auk áunninna réttinda samkvæmt framanskraðu á sjóðfélagi rétt á örorkulífeyri miðað við framreikning á því, hvað ætla má að hefðu orðið réttindi

hans við áframhaldandi iðgjaldsgreiðslur samkvæmt nánari skilmálum þessarar greinar. Skilyrði framreikningsréttar eru að sjóðfélaginn hafi:

- a. greitt iðgjöld til sjóðsins a.m.k. þrjú af undanfarandi fjórum almanaksárum og a.m.k. kr. 60.000 í heildariðgjald hvert þessara þriggja ára. Hafi sjóðfélagi unnið reglubundið hlutastarf á tímabilinu skal miða við að lágmarksiðgjald hafi verið a.m.k. kr. 40.000.
- b. greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. sex mánuði á undanfarandi tólf mánuðum.
- c. orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins.
- d. ekki sjálfur átt sök á orkutapi vegna ofnotkunar áfengis, lyfja eða fíkniefna.

Hafi sjóðfélagi skipt um starf og af þeim sökum hafið iðgjaldsgreiðslur til sjóðsins á síðustu 24 mánuðum fyrir orkutap, stofnast ekki réttur til framreiknings í þessum sjóði, ef rekja má starfsskiptin til versnandi heilsufars, sem leitt hafi til orkutapsins.

12.2. Séu sérstakar ástæður, svo sem aldur sjóðfélaga, búseta hans erlendis eða nám þess valdandi, að hann hefur ekki getað uppfyllt skilyrði gr. 12.1. um iðgjaldsgreiðslutíma er sjóðstjórn heimilt að stytta áskilinn tíma í tvö undanfarandi almanaksár, enda verði talið fullvíst, að orsök örorku verði ekki rakin til tíma aftur fyrir orkutap. Hafi sjóðfélagi hins vegar öðlast rétt til framreiknings sem fallið hefur niður vegna tímabundinnar fjarveru af vinnumarkaði allt að 24 mánuði vegna vinnu erlendis, náms, leyfis frá störfum, barneigna eða sambærilegra ástæðna, skal framreikningsréttur stofnast á nýjan leik eftir sex mánuði frá því að hann hefur aftur störf og greiðslu iðgjalds til sjóðsins.

~~12.3.1.~~ Réttur til örorkulífeyris stofnast því aðeins að sjóðfélagi hafi orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins. Aldrei skal samanlagður örorkulífeyrir og barnalífeyrir skv. 14-gr. 14.1.2. vera hærri en sem nemur þeim tekjumissi sem sjóðfélaginn hefur sannanlega orðið fyrir sökum örorkunnar. Við mat á því hvort tekjuskerðing hafi orðið vegna örorkunnar skal úrskurða sjóðfélaganum viðmiðunartekjur, sem skulu vera meðaltal tekna sjóðfélagans síðustu fjögur almanaksár fyrir orkutapið reiknaðar til úrskurðardags, sbr. a-lið gr. 12.6. um framreikning. Heimilt er að miða við meðaltal tekna síðustu þrjú almanaksár fyrir orkutapið vegna sjóðfélaga, er fengið hefur úrskurðaðan örorkulífeyri fyrir 1. janúar 2006, sbr. einnig a-lið gr. 12.6. Frá úrskurðardegi skulu viðmiðunartekjurnar taka breytingum í samræmi við breytingar sem verða á vísitölu neysluverðs. Við útreikning tekjumissis skal tekið tillit til atvinnutekna örorkulífeyrisþegans, lífeyris- og bótageiðslna frá almannatryggingum og öðrum lífeyrissjóðum og kjarasamningsbundinna tryggingabóta sem hann nýtur vegna örorkunnar. Í úrskurði um lífeyri skal jafnframt greina hvaða launatekjur eru lagðar til grundvallar útreikningi, svo sjóðfélaga megi vera ljóst við hvaða mörk lækun örorkulífeyris vegna tekna er miðað. Örorkulífeyrisþega er skylt að veita sjóðnum upplýsingar um tekjur sínar skv. samkvæmt launaframtali, sé þess óskað. Heimilt er að fresta eða fella niður greiðslur lífeyris, veiti sjóðfélagi ekki umbeðnar upplýsingar.

~~12.1.3. Hafi sjóðfélagi verið öryrki áður en hann hóf greiðslur í sjóðinn, er ekki um örorkulífeyrisrétt úr þessum sjóði að ræða vegna þeirrar örorku og skipting réttinda sjóðfélaga í árslok 1983 milli hjóna eða sambylisfólks, sbr. 5. mgr. 26. gr. laga nr. 50/1984, skapar ekki rétt til örorkulífeyris fyrir maka sjóðfélagans vegna örorku sem til var orðin fyrir árslok 1983.~~

~~12.4.1.~~ Hundraðshluta orkutaps og upphaf tímasetningu þess, skal ákvarða á grundvelli örorkumats trúnaðarlæknis sjóðsins samkvæmt reglum um læknisfræðilegt örorkumat og að fengnum upplýsingum um heilsufarssögu og starfsorku umsækjanda sjóðfélaga aftur í tímann, svo og að fengnu álitu trúnaðarlæknis sjóðsins, sbr. þó 12.1.1. Mat á missi starfsorku skal miðast við þær heilsufarslegu breytingar sem sjóðfélagi hefur orðið fyrir eftir að hann hóf iðgjaldsgreiðslur til sjóðsins. Fyrstu þrjú árin eftir orkutapið skal

Örorkumat örkutaps aðallega miðað við vanhæfni sjóðfélaga til að stunda landbúnaðarstörf eða gegna öðru því starfi er hann hefur gegnt og aðild hans að sjóðnum er tengd. Að því tímabili loknu skal hundraðshluti örkutaps metið á ný ákvarðaður að nýju með tilliti til vanhæfni sjóðfélagans til að gegna almennum störfum almennra starfa, nýrra upplýsinga um heilsufar og störf og árangurs af endurhæfingu. Orkutap skal síðan endurmetið eftir því sem stjórn sjóðsins telur ástæðu til.

~~12.2.2. Heimilt er, að fengnu áliti trúnaðarlæknis, að setja það skilyrði fyrir greiðslu örorkulífeyris, að sjóðfélagi fari í endurhæfingu sem bætt gæti heilsufar hans.~~

12.3.1. Örorkulífeyrir skal framreiknaður þegar skilyrði 12.1. og þessa tölulíðs eru uppfyllt og miðast hámark örorkulífeyris þá við áunninn lífeyrisrétt samkvæmt 11. gr., að viðbættum lífeyri er svarar til þess stigafjölda sem sjóðfélaginn hefði áunnið sér til loka þess mánaðar er 67 ára aldri er náð, reiknað samkvæmt 12.4., enda uppfylli sjóðfélaginn öll neðangreind skilyrði:

a. Hafi greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. þrjú af undanförunum fjórum almanaksárum fyrir orkutap og áunnið sér eigi minna en 0,4 stig hvert þessara þriggja ára.

b. Hafi greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. sex mánuði á undanförunum tólf mánuðum.

c. Hafi ekki orðið fyrir orkutapi sem rekja megi til ofnotkunar áfengis, lyfja, eða fíkniefna.

12.3.2. Eigi sjóðfélaginn jafnframt rétt á örorkulífeyri úr öðrum sjóði, skal hann því aðeins njóta framreikningsréttinda úr þessum sjóði, að hann hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.

12.3.3. Hafi sjóðfélagi skipt um starf og af þeim sökum hafið iðgjaldagreiðslur til þessa sjóðs á síðustu 24 mánuðum fyrir orkutap, stofnast ekki réttur til framreiknings í þessum sjóði, ef rekja má starfsskiptin til versnandi heilsufars sem leitt hefur til orkutapsins.

12.3.4. Séu sérstakar ástæður, svo sem aldur sjóðfélaga, búseta hans erlendis eða nám þess valdandi að hann hefur ekki getað uppfyllt tímaskilyrði þau sem nefnd eru í a-lið 12.3.1. er sjóðstjórn heimilt að stytta þann tíma sem þar er krafist í tvö undanfarin almanaksár, enda verði talið fullvíst að orsök örorku verði ekki rakin til tíma fyrir orkutap. Hafi sjóðfélagi hins vegar öðlast rétt til framreiknings sem fallið hefur niður vegna tímabundinnar fjarveru af vinnumarkaði vegna vinnu erlendis, náms, leyfis frá störfum, barneigna eða sambærilegra ástæðna, skal framreikningsréttur stofnast á nýjan leik eigi síðar en sex mánuðum frá því að hann hefur aftur störf og greiðslu iðgjalds til sjóðsins.

12.5. Þegar skilyrði gr. 12.1. um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt miðast hámark örorkulífeyris við áunninn lífeyrisrétt skv. 10. gr. að viðbættum lífeyri sem svarar til þeirra réttinda sem ætla má að sjóðfélaginn hefði áunnið sér með iðgjaldsgreiðslum fram til 65 ára aldurs, reiknað skv. gr. 12.6. Eigi sjóðfélaginn jafnframt rétt á örorkulífeyri úr öðrum sjóði skal hann því aðeins fá lífeyri úr þessum sjóði vegna ókomins tíma, að hann hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs sbr. þó ákvæði samkomulags um samskipti lífeyrissjóða.

12.6.4.1. Eigi sjóðfélagi, sem ekki hefur náð 67-65 ára aldri er hann verður fyrir orkutapi, rétt samkvæmt 12.3. á framreikningi stigaréttinda skv. gr. 12.5., skal sá framreikningur vera um þann framreikning fara sem hér segir:

a. Reikna skal meðaltal iðgjalda sjóðfélaga næstu fjögur almanaksárin fyrir orkutapið. Telji sjóðstjórn rökstudda ástæðu til að ætla að þetta fjögurra ára meðaltal endurspegli ekki venjubundnar greiðslur, er henni heimilt að leggja til grundvallar iðgjaldsgreiðslur 8 ár aftur í tímann. Við útreikning meðaliðgjalds þessa tímabils skal hvorki taka tillit til þess árs sem lægst iðgjöld bárust vegna sjóðfélaga né þess árs sem iðgjaldsgreiðslur voru hæstar og reikna meðaliðgjaldið því af iðgjöldum þeirra 6 ára sem þá standa eftir. Hafi sjóðfélaginn greitt iðgjöld í skemmri tíma en 8 ár skal reikna út frá viðkomandi árafjölda. Lífeyrisréttur sjóðfélaga vegna framreiknings ákvarðast jafn þeim réttindum, sem þetta

meðaliðgjald, greitt til 65 ára aldurs, myndi hafa veitt honum samkvæmt töflu I í viðauka A. Nemi meðaliðgjaldið hærri fjárhæð en kr. 320.000 skal við framreikning miða við meðaltalið í allt að 10 ár en síðan og til 65 ára aldurs skal í stað meðaltalsins reikna með kr. 320.000 í árlegt iðgjald.

b. Hafi sjóðfélagi fyrir orkutapið látið af því starfi sem iðgjöld hans byggðu á, þannig að tekjusaga fortíðar þyki að mati sjóðstjórnar ekki gefa trúverðuga vísbendingu um tekjutap hans í framtíðinni, er sjóðstjórn heimilt að leggja til grundvallar mati á tekjutapi skv. gr. 12.5. áætlaðar framtíðartekjur umsækjanda í nýju starfi að hálfu leyti á móti útreikningi skv. a. lið, sem hafi þá 50% vægi við útreikning á tekjuviðmiði til framreiknings.

c. Nú hafa iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga til lífeyrissjóða verið svo stopular, að þær hafa fallið niður eða verið lægri en svo að svaraði til 350 þúsund króna árslauna fleiri en eitt almanaksár eftir lok þess árs, er sjóðfélagi náði 25 ára aldri og skal þá framreikningstími stytur í hlutfallinu milli fjölda almanaksára, sem árlegar iðgjaldsgreiðslur hafa svarað til lægri árslauna en kr. 350.000 og fjölda almanaksára frá 25 ára aldri fram til orkutaps. Sama gildir, ef stopular iðgjaldagreiðslur stafa af undanskoti frá greiðsluskyldu til lífeyrissjóðsins.

~~12.4.2. Reikna skal meðaltal stiga sjóðfélaga næstu þrjú almanaksárin fyrir orkutapið. Telji sjóðstjórnin þetta þriggja ára meðaltal vera sjóðfélaganum óhagstætt, vegna sjúkdómsforfalla, atvinnuleysis eða slæms árferðis, er henni heimilt að leggja til grundvallar meðaltal stiga fleiri ár aftur í tímenn og sleppa úr meðaltalinu því almanaksári sem lakast er. Aldrei skal miða meðaltal stiga við fleiri almanaksár en þau sem sjóðfélaginn hefur greitt iðgjöld.~~

~~12.4.3. Hafi sjóðfélagi haft skerta almenna starfsorku fyrir þann tíma er hann hóf iðgjaldagreiðslur til sjóðsins og meta má þá starfsorkuskerðingu 50% eða meira, skal reikna meðaltal stiga hans öll þau almanaksár sem hann hefur greitt iðgjöld. Skal miða framreikning við þetta meðaltal.~~

~~12.4.4. Nú hafa iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga til lífeyrissjóða verið svo stopular, að þær hafa fallið niður eða verið innan við 0,4 stig á ári, fleiri en eitt almanaksár eftir lok þess árs er sjóðfélagi náði 25 ára aldri og sennilegt má telja að vanheilsa, áfengisneysla eða notkun lyfja eða fíkniefna hafi átt þátt í stopulum greiðslum og skal þá framreikningstími stytur í hlutfallinu milli fjölda almanaksára, sem árleg stig hafa verið undir 0,4 og fjölda almanaksára frá 25 ára aldri fram til orkutaps. Sama gildir ef stopular iðgjaldagreiðslur stafa af undanskoti frá greiðsluskyldu til lífeyrissjóða.~~

~~12.4.5. Nemi árlegt meðaltal sem miða skal framreikning við samkvæmt liðunum 12.4.2. eða 12.4.3. meira en tveimur stigum, skal reikna með meðaltalinu allt að 10 árum, en síðan til 67 ára aldurs reiknað með tveimur stigum á ári að viðbættum helmingi þeirra stiga sem umfram eru.~~

~~12.4.6. Ef rekja má sjúkdóma þá, sem valda orkutapi sjóðfélaga, svo langt aftur í tímenn að nemi a.m.k. helmingi almanaksára frá lokum þess árs er sjóðfélagi náði 16 ára aldri, til þess tíma er orkutap telst hafa orðið, skulu framreiknuð stig aldrei reiknast fleiri en þau stig sem sjóðfélaginn hefur áunnið sér í lífeyrissjóðum fram að orkutapi.~~

~~12.75. Örorculífeyrir er sami hundraðshluti af hámarksörorculífeyri og orkutapið er metið, sbr. þó 12.1.1.~~

~~12.86. Örorculífeyrir greiðist ekki fyrir fyrstu þrjú mánuðina eftir orkutap. Ekki er greiddur örorculífeyrir ef orkutap skv. 12.2.1. hefur varað skemur en í sex mánuði.~~

~~12.97. Skyll er sjóðfélagi öryrkja sem sækir um örorculífeyri úr sjóðnum eða nýtur slíks lífeyris, að láta stjórn sjóðsins í té allar þær upplýsingar um heilsufar sitt og atvinnutekjur, sem nauðsynlegar eru til að meta rétt hans til lífeyris og ef nauðsynlegt er, gangast undir lækni skoðun hjá trúnaðarlækni sjóðsins. Berist ekki fullnægjandi gögn og upplýsingar~~

frá sjóðfélaga og hann sinnir ekki tilmælum sjóðsins þar að lútandi skal umsókn hans vísað frá. Heimilt er að fengnu áleti trúnaðarlæknis að setja það skilyrði fyrir greiðslu örorkulífeyris, að sjóðfélagi fari í endurhæfingu, sem bætt gæti heilsufar hans. Endurmat á orkutapi skal fara fram að lokinni endurhæfingu.

12.108. Stjórn sjóðsins skal lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra ~~sjóðfélagaöryrkja~~, sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti. Sömuleiðis ber henni að hækka örorkulífeyrinn, ef örorkan vex til muna og án sjálfskaparvita frá því sem hún var metin við fyrri ákvarðanir, enda hafi sjóðfélaginn á þeim tíma er örorkan óx ekki verið í starfi er veitti honum lífeyrisréttindi í öðrum lífeyrissjóði ~~á þeim tíma er örorkan óx~~.

12.11. Hafi sjóðfélagi verið öryrki áður en hann hóf greiðslur í sjóðinn, er ekki um örorkulífeyrisrétt úr þessum sjóði að ræða vegna þeirrar örorku og skipting réttinda sjóðfélaga í árslok 1983 milli hjóna eða sambýlisfólks, sbr. eldri lög um sjóðinn, skapar ekki rétt til örorkulífeyris fyrir maka sjóðfélagans vegna örorku sem til var orðin fyrir árslok 1983.

12.129. Örorkulífeyrir fellur niður við lok þess mánaðar er 67 ára aldri er náð og eins ef starfsorka eykst eða tekjur aukast þannig að skilyrðum gr. 12.1. er ekki lengur fullnægt. Ellilífeyrir skal þá ákveðinn í samræmi við áunnin réttindi að viðbættum réttindum vegna:

- a. framreiknaðra réttinda við úrskurð örorkulífeyris að frádregnum réttindum skv. c.-lið.
- b. aukningar- og skerðingarréttinda sem kann að hafa verið úthlutað eftir að taka örorkulífeyris hófst.
- c. réttinda í þessum eða öðrum sjóði sem örorkulífeyrisþeginn kann að hafa unnið sér inn eftir úrskurð örorku.

Til frádráttar ellilífeyri sjóðfélaga, þannig reiknuðum, skal síðan koma sá ellilífeyrir, sem hann hefur afsalað sér skv. gr. 11.5. (skipting ellilífeyrisréttinda).

~~Sé um framreikningsrétt skv. 12.3. að ræða skal ellilífeyrir ákveðinn þannig, að áætluðum réttindum skv. 12.3. skal bætt við áunnin stig. Hafi örorkulífeyrisþegi verið í starfi er veitti honum lífeyrisréttindi í þessum eða öðrum sjóði eftir að honum var úrskurðaður örorkulífeyrir í þessum sjóði skulu þau lífeyrisréttindi koma til frádráttar áætluðum réttindum við framreikning.~~

13. Makalífeyrir.

13.1. Nú andast sjóðfélagi sem naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum, eða greitt hafði iðgjald til hans í a.m.k. 24 mánuði á ~~undanförnum undanfarandi~~ 36 mánuðum fyrir andlátíð og a.m.k. í 6 mánuði á undanfarandi 12 mánuðum fyrir andlátíð eða ~~öðlast rétt til framreiknings skv. 12.3.~~ og lætur eftir sig maka, og á þá hinn eftirlifandi maki rétt á lífeyri úr sjóðnum.

13.2. Óskertur makalífeyrir skv. gr. 13.67. er ætíð greiddur eftirlifandi maka í minnst 24 mánuði, enda hafi fjárfélagi ekki verið slitið fyrir andlátíð.

13.32. Eftirlifandi maki fær þó ávallt greiddan makalífeyri þar til yngsta barn sem var á framfæri sjóðfélagans nær 18 ára aldri, enda sé það á framfæri makans. Hafi eftirlifandi maki barn yngra en 18 ára á framfæri sínu, sem sjóðfélaginn hafði áður á framfæri sínu skal makalífeyrir greiddur fram að 18 ára aldri barnsins.

13.43. Sé maki a.m.k. 50% öryrki, skal greiddur makalífeyrir ~~greiddur~~ meðan sú örorka varir, enda sé eftirlifandi maki yngri en 67 ára.

- ~~13.4. Stofnist réttur til makalífeyris skv. 13.1., 13.2. og 13.3. skal fullur makalífeyrir alltaf greiddur að lágmarki í 24 mánuði.~~
- 13.5. Maki samkvæmt þessari grein telst sá eða sú sem við andlátið var í hjúskap með sjóðfélagi, staðfestri samvist eða óvígðri sambúð, enda hafi fjárfélagi ekki verið slitið fyrir andlát sjóðfélagsins. Með óvígðri sambúð er átt við sambúð tveggja einstaklinga sem skráð er í þjóðskrá enda eigi þeir barn saman, von á barni saman eða þá að sambúðin hefur verið skráð í tvö ár samfellt hið skemmsta. Heimilt er að greiða makalífeyri til aðila sem hefur sannanlega annast heimili sjóðfélaga um árabil fyrir andlát hans. Réttur til makalífeyris fellur niður ef makinn gengur í hjónaband á ný, stofnar til sambúðar sem jafna má til hjúskapar eða stofnar til staðfestrar samvistar, enda sé ekki kveðið á um annað í samþykktum sjóðsins.
- ~~Nú lætur sjóðfélagi ekki eftir sig maka og er þá stjórn sjóðsins heimilt að greiða lífeyri samkvæmt 13.1. — 13.4. til aðila, sem sannanlega hefur annast heimili hins látna um langt árabil fyrir andlát hans.~~
- 13.6. Nú andast sjóðfélagi sem orðinn var sjóðfélagi fyrir árslok 1983 og skipti ekki réttindum þeim, er hann átti í sjóðnum í árslok 1983, með maka sínum, og á þá eftirlifandi maki rétt á lífeyri úr sjóðnum að loknum þeim greiðslutíma sem kveðið er á um í gr. 13.42. til æviloka. Slíkur réttur miðast þó einungis við áunnin réttindi í sjóðnum í árslok 1983 án framreiknings.
- 13.7. Makalífeyrisréttindi eru hverju sinni 50% af elli- eða örorkulífeyrisréttindum sjóðfélagsins, hvort sem gefur hærri rétt við fráfall. Veiti dauðsfallið hinum eftirlifandi maka jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum sjóði skal hann því aðeins fá lífeyri úr þessum sjóði vegna ókomins tíma að hann hafi síðast greitt iðgjöld til hans. Makalífeyrisréttindi skulu hverju sinni nema áunnum réttindum sjóðfélaga við úrskurð makalífeyris að viðbættum réttindum vegna:
- a. framreiknaðra réttinda sbr. gr. 12.5.
 - b. aukningar- eða skerðingarréttinda sem kann að hafa verið úthlutað eftir að taka makalífeyris hófst.
 - c. hafi hinn látni notið örorkulífeyris frá sjóðnum skal reikna réttindi frá þeim tíma er honum var veittur örorkulífeyrir og til þess tíma er makalífeyrir er veittur, allt að 65 ára aldri, í samræmi við ákvæði gr. 12.12., en síðan til 65 ára aldurs í samræmi við þau réttindi, sem lögð voru til grundvallar örorkulífeyri.
- ~~Upphæð fulls makalífeyris miðast við 50% af hámarksörorkulífeyri sbr. 12.3. Þegar skilyrði 13.1. um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt, skal auk áunninna stiga telja þau stig sem ætla má að sjóðfélaginn hefði áunnið sér til loka þess mánaðar er 67 ára aldri er náð, reiknuð í samræmi við ákvæði 12.4. Hafi sjóðfélaginn notið örorkulífeyris úr sjóðnum, skal reikna stig frá þeim tíma er honum var veittur örorkulífeyrir og til þess tíma er makalífeyrir er veittur, allt að 67 ára aldri, í samræmi við ákvæði 12.9., en síðan til 67 ára aldurs í samræmi við stig þau, sem lögð voru til grundvallar örorkulífeyri. Veiti dauðsfallið hinum eftirlifandi maka jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum sjóði, skal hann því aðeins njóta framreikningsréttinda úr þessum sjóði, að hann hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs. Séu skilyrði 13.1. um iðgjaldagreiðslutíma ekki uppfyllt, ákvarðast upphæð makalífeyris í samræmi við 15.2.~~
- ~~13.8. Maki samkvæmt þessari grein telst sá eða sú sem við andlátið var í hjúskap með sjóðfélagi, staðfestri samvist eða óvígðri sambúð, enda hafi fjárfélagi ekki verið slitið fyrir andlát sjóðfélagsins. Með óvígðri sambúð er átt við sambúð karls og konu sem eiga sameiginlegt lögheimili, eru samvistum, eiga barn saman eða konan er þunguð eða sambúðin hefur varað samfleytt í a.m.k. tvö ár.~~

~~13.9. Réttur til makalífeyris fellur niður, ef makinn gengur í hjónaband á ný, stofnar til sambúðar, sem jafna má til hjúskapar eða stofnar til staðfestrar samvistar, en gengur aftur í gildi, ef hjúskapnum, sambúðinni eða staðfestu samvistinni er slitið án réttar til lífeyris.~~

14. Barnalífeyrir.

~~14.1.1. Nú andast sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. 24 mánuði á undanförunum 36 mánuðum, notið úr honum elli eða örorkulífeyris við andlátið eða öðlast rétt til framreiknings skv. 12.3 og eiga þá börn hans og kjörbörn, er hann lætur eftir sig og yngri eru en 18 ára, rétt á til barnalífeyris úr sjóðnum eins og nánar er kveðið á um í þessari grein, enda hafi hinn látni:~~

~~a. greitt iðgjöld til sjóðsins 24 af 36 síðustu mánuðum fyrir andlátið eða 6 mánuði af undanfarandi 12 eða~~

~~b. notið ellilífeyris eða örorkulífeyris úr sjóðnum sem svarar til minnst 10.000 kr. á mánuði.~~

~~Við mat á því hvort framangreindum skilyrðum er fullnægt er sjóðstjórn rétt að taka mið af ennisreglu gr. 12.2. að breyttu breytanda.~~

~~til 18 ára aldurs. Veiti fráfall sjóðfélagsins börnunum jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum lífeyrissjóði, skal lífeyrir úr þessum sjóði þó bundinn því skilyrði að sjóðfélaginn hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.~~

~~14.1.2. Barnalífeyrir greiðist einnig með börnum sjóðfélaga, sem nýtur örorkulífeyris úr sjóðnum, enda sé þau fædd eða ættleidd fyrir orkutap eða á næstu 12 mánuðum þar á eftir. Ef örorka sjóðfélaga er metin lægri en 100% skal barnalífeyrir vera hlutfallslega lægri. Barnalífeyrir sem greiddur er vegna örorku sjóðfélaga fellur ekki niður þó að sjóðfélaginn nái ellilífeyrisaldri.~~

~~14.1.3. Hafi sjóðfélagi á viðmiðunartímabili skv. gr. 14.1.1. greitt iðgjald að meðaltali af mjög lágum iðgjaldsstofni, kr. 50.000 eða lægra, skal lækka barnalífeyri hlutfallslega þar til hann falli niður hafi iðgjaldsstofn svarað til minna en helmings af ofangreindri viðmiðun. Með sama hætti skal lækka barnalífeyri hlutfallslega með börnum elli- eða örorkulífeyrisþega séu réttindi þeirra svo takmörkuð að lífeyrir sé lægri en kr. 20.000 á mánuði og falla greiðslur barnalífeyris niður sé elli- eða örorkulífeyrir foreldris minni en kr. 10.000 á mánuði.~~

~~14.1.4. Veiti fráfall sjóðfélagsins börnunum jafnframt rétt til lífeyris úr öðrum lífeyrissjóði skal lífeyrir úr þessum sjóði þó bundinn því skilyrði að sjóðfélaginn hafi síðast greitt iðgjöld til þessa sjóðs.~~

~~14.2. Fullur barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga er 7.500 kr. með hverju barni fyrir hvern almanaksmánuð. Upphæð þessi skal breytast árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs miðað við grunnvísitölu 173,5 stig. Fullur barnalífeyrir greiðist ef árleg stig, áætluð í samræmi við 12.4., eru a.m.k. eitt stig. Séu árleg stig færri lækkar barnalífeyrir frá sjóðnum hlutfallslega og fellur niður ef árlegur stigafjöldi er minni en 0,5 stig. Fullur barnalífeyrir sem greiddur er með barni örorkulífeyrisþega er kr. 5.500 á mánuði. Barnalífeyrir sem greiddur er með hverju barni látins sjóðfélaga er kr. 7.500 á mánuði. Fjárhæðir þessar skulu breytast árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.~~

~~14.3. Sé sjóðfélagi, sem greitt hefur iðgjald til sjóðsins í 24 mánuði af síðustu 36 mánuðum eða uppfyllir skilyrði eða uppfyllir skilyrði 12.3.1.a. og 12.3.1.b., úrskurðaður örorkulífeyrir~~

~~úr sjóðnum vegna 100% örorku, öðlast börn hans, fædd eða ættleidd fyrir orkutap, sama rétt og börn látins sjóðfélaga njóta samkvæmt 14.2 með þeirri undantekningu, að fjárhæð fulls barnalífeyris fyrir hvern almanaxsmánuð er 5.500 kr. með hverju barni. Upphæð þessi skal breytast árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs miðað við grunnvísitölu 173,5 stig. Sé örorka samkvæmt 12. grein metin lægri en 100%, skal barnalífeyrir sjóðsins vera hlutfallslega lægri. Barnalífeyrir, sem greiddur er vegna örorku sjóðfélaga, fellur ekki niður þó að sjóðfélaginn nái ellilífeyrisaldri. Fullur barnalífeyrir vegna örorku skal þó ekki nema lægri upphæð en 6.347 krónum fyrir hvern almanaxsmánuð.~~

~~14.4. Fósturbörn og stjúpborn, sem sjóðfélagi hefur framfært að mestu eða öllu leyti, skulu eiga rétt á barnalífeyri. Skulu lífeyrisgreiðslur sjóðsins vegna slíkra barna vera hinar sömu og vera myndu, ef um börn eða kjörborn væri að ræða. Við ættleiðingu barns með erlent ríkisfang, sem búsett er erlendis, skulu tímamörk samkvæmt þessari grein miðast við útgáfudag gildandi vilýrðis eða forsamþykkis dómsmálaráðuneytis í stað dagsetningar ættleiðingarleyfis.~~

~~14.45. Barnalífeyrir greiðist til 18 ára aldurs barnsins, til framfæranda ~~barnsins þess~~ enda séu báðir foreldrar á lífi. Að öðrum kosti greiðist lífeyririnn til barnanna barnsins sjálfra sjálfs. Á því almanaxsári sem barnið nær 16 ára aldri á það rétt á að fá barnalífeyrinn greiddan á sínu nafni til 18 ára aldurs.~~

15. Iðgjaldagreiðslur falla niður.

~~15.1. Nú hættir bóndi búskap eða launagreiðslur til sjóðfélaga falla niður vegna veikinda, eða atvinnuleysis og ávinnur hann sér þá ekki réttindi meðan svo stendur. Tímabil, er iðgjaldagreiðslur hafa sannanlega fallið niður af þessum ástæðum, reiknast ekki með, þegar úrskurða skal hvort skilyrði um iðgjaldagreiðslutíma eru uppfyllt. Sama gildir ef launagreiðslur til sjóðfélaga, sem er launþegi, falla niður.~~

~~15.2. Réttur til elli-, örorku- og makalífeyris fellur ekki niður þótt sjóðfélagi hætti iðgjaldagreiðslu. Rétturinn miðast þá einungis við áunnin geymd stig-réttindi sbr. þó gr. 15.1. Sé ekki um að ræða geymd réttindi telst viðkomandi ekki til sjóðfélaga.~~

16. Útreikningur lífeyris

~~16.1. Grundvallarlaun lífeyris samkvæmt 11., 12., 13. og 15. gr. eru 51.113 krónur í janúar 1998 sbr. 10.3. Fjárhæðin breytist 1. janúar og 1. júlí ár hvert í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs, miðað við grunnvísitölu 181,4 í janúar 1998.~~

~~16.2. Upphæðir elli- og örorkulífeyris samkvæmt 11. og 12. gr. er hundraðshluti af grundvallarlaunum sbr. 16.1. og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda, sem sjóðfélaganum er reiknaður, margfölduðum með margföldunarstuðli 1,4. Upphæðir makalífeyris samkvæmt 13. gr. skulu reiknaðar á sama hátt en með margföldunarstuðli sem er 50% lægri eða 0,7. Sama gildir um lífeyri sem úrskurðaður er skv. 15.2.~~

~~16.3. Þeir sem við gildistöku samþykta þessara njóta lífeyris samkvæmt I. kafla eldri laga skulu halda honum. Hlutfall þess lífeyris skal frá 1. júlí 1999 lækkað um 19,88%. Upphæð lífeyris skal þó eigi verða lægri en hún hefði orðið samkvæmt lögum nr. 50/1984.~~

167. Endurgreiðsla iðgjalda.

167.1. Heimilt er, ~~skv. umsókn~~, að endurgreiða iðgjöld til erlendra ríkisborgara, ~~sem hverfa úr sjóðnum vegna brottflutningsþegar þeir flytjast~~ úr landi, enda sé slíkt ~~endurgreiðsla~~ ekki óheimilt samkvæmt milliríkjasamningum, sem Ísland er aðili að. ~~Heimilt er að draga frá endurgreiddu iðgjaldi að viðbættum vöxtum kostnað vegna tryggingaverndar, sem sjóðfélaginn hefur notið, og kostnað vegna umsýslu samkvæmt mati tryggingafræðings, eða viðkomandi hafi verið íslenskur ríkisborgari þegar réttindin áunnust.~~ Óheimilt er að endurgreiða iðgjöld ríkisborgara annarra ríkja Evrópska efnahagssvæðisins (EES). ~~skv. gildandi milliríkjasamningum. Við endurgreiðslu til sjóðfélaga samkvæmt þessari grein falla niður allar kröfur viðkomandi sjóðfélaga á hendur sjóðnum vegna hinna endurgreiddu iðgjalda.~~

167.2. Af iðgjöldum ~~skv. gr. 9.1.~~, sem sjóðnum eru greidd vegna manna, sem ekki eru sjóðfélagar sbr. ~~gr. 3.2. eða 3.7.~~, manna sem eru yngri en 16 ára og þeirra sem náð hafa 70 ára aldri sbr. ~~gr. 9.1.54., 9.1.6. ef við á, 9.2.1., 9.2.2. og 10.45.~~ skal sjóðurinn endurgreiða viðkomandi sjóðfélaga iðgjaldahluta sinn og ~~skapast þá ekki réttur hjá sjóðnum vegna þessara iðgjalda. Á sama hátt skal sjóðurinn endurgreiða launagreiðendum og sjálfstæðum atvinnurekendum það mótframlag, er þeir hafa innt af hendi til sjóðsins vegna þessara aðila. Skulu slíkar endurgreiðslur eiga sér stað eigi sjaldnar en einu sinni á ári.~~

~~17.3. Endurgreiðslufjárhæð skv. 17.1. er tiltekið hlutfall, skv. mati tryggingafræðings, af grundvallarlaunum, samkvæmt 10.3., eins og þau eru á greiðsludegi, miðað við heilt ár, margfölduð með stigum viðkomandi sjóðfélaga.~~

178. Flutningur réttinda - Samningar um gagnkvæm réttindi o.fl.

178.1. Að öðru leyti en greinir í 176. gr. er einungis heimilt að endurgreiða iðgjöld í því skyni að kaupa lífeyrisréttindi fyrir viðkomandi einstakling í öðrum lífeyrissjóði sem nýtur viðurkenningar fjármálaráðuneytisins. Óheimilt er að flytja iðgjöld með þessum hætti milli lífeyrissjóða fyrr en að töku lífeyris kemur.

178.2. Heimilt er stjórn sjóðsins að gera samninga við aðra lífeyrissjóði um tilhögun réttindaflutnings o.fl. Í slíkum samningum má víkja frá biðtíma og bótaákvæðum samþykpta þessara í því skyni, að koma í veg fyrir niðurfall réttinda, þegar sjóðfélagi skiptir um starf, og tvítryggingu réttinda, sem ekki miðast við liðinn iðgjaldagreiðslutíma. Ennfremur er þar heimilt að ákveða að sjálfstæð réttindi í einstökum sjóðum, skuli samanlagt ekki vera meiri en heildarréttindin ~~mundu-myndu~~ verða hjá einum og sama sjóði. Slíkir samningar eru þó ekki bindandi fyrir sjóðinn fyrr en þeir hafa hlotið staðfestingu fjármálaráðuneytisins.

189. Umsókn um lífeyri –Tilhögun lífeyrisgreiðslna – verðtrygging viðmiðunarfjárhæða.

189.1. ~~Þeir sjóðfélagar, sem telja sig eiga rétt til lífeyris samkvæmt samþykktum þessum, skulu senda stjórn sjóðsins skriflega umsókn um hann á eyðublöðum sem stjórnin lætur gera og láta jafnframt í té allar upplýsingar sem sjóðstjórn telur sig þurfa að fá. Umsókn skal undirrituð af umsækjanda. Lífeyrisgreiðslur úr sjóðnum eru ákvarðaðar á grundvelli umsóknar, undirritaðrar af umsækjanda, á umsóknareyðublöðum frá sjóðnum. Skylt er umsækjanda að láta sjóðnum í té allar upplýsingar sem honum eru nauðsynlegar til að ákvarða lífeyri í samræmi við réttindi sjóðfélagans samkvæmt samþykktum þessum. Láti umsækjandi sjóðnum ekki í té tilskildar upplýsingar er honum rétt að vísa umsókn frá. Þá er lífeyrisþegum skylt að upplýsa sjóðinn um breytingar á högum sínum að því marki sem þær kunna að hafa áhrif á rétt til greiðslu lífeyris eða fjárhæð hans. Þessi atriði skulu~~

tiltekin í tilkynningu til umsækjanda um ákvörðun lífeyris og á lífeyrisyfirlitum. Réttur til lífeyris fellur niður við andlát rétthafa.

- 198.2. Stjórn sjóðsins úrskurðar lífeyri samkvæmt samþykktum þessum. Það getur varðað réttindamissi ef umsækjandi um lífeyri leggur vísitandi fram rangar upplýsingar, sem til þess eru fallnar að auka lífeyrisgreiðslur honum til handa umfram það sem hann á rétt á. Ennfremur ef lífeyrisþegi vísitandi leynir sjóðinn breytingum á aðstæðum, sem áhrif hafa á rétt til lífeyris. -
- 189.3. Lífeyrir greiðist mánaðarlega eftir á ~~eða eigi fyrir en 15. þess mánaðar sem greitt er fyrir~~, í fyrsta sinn fyrir næsta mánuð eftir þann mánuð, er lífeyrisréttur myndaðist, og síðasta sinn fyrir þann mánuð, er réttur til lífeyris fellur úr gildi. Aldrei skal þó sjóðstjórn skylt að úrskurða lífeyri lengra aftur í tímann en tvö ár, reiknuð frá byrjun mánaðar, er umsókn berst sjóðnum. Úrskurður samkvæmt þessu skal þá miðast við réttindareglur eins og þær hafa verið á umræddu tímabili og lífeyrir samkvæmt verðlagi hvers tímabils. Við frestun á töku ellilífeyris skal miðað við að greiðslur hefjist í byrjun næsta mánaðar eftir að umsókn berst sjóðnum, nema aðrar óskir komi fram í umsókn. Um frestun réttinda eftir 67 ára aldur fer skv. gr. 11.43. Vextir greiðast ekki á lífeyrisgreiðslur.
- 19.4. ~~Sjóðfélagi getur ákveðið að eftirlaunagreiðslur hans allt að hálfu renni til maka hans eða fyrrverandi maka, en þær falla niður við andlát sjóðfélagsins. Deyi makinn eða fyrrverandi maki, sem nýtur slíkra greiðslna, hins vegar á undan sjóðfélaganum, skulu greiðslurnar allar renna til sjóðfélagsins.~~
- 19.5. ~~Í síðasta lagi sjö árum áður en taka ellilífeyris getur fyrst hafist og ef sjúkdómar eða heilsufar draga ekki úr lífslíkum getur sjóðfélagi ákveðið að verðmæti uppsafnaðra ellilífeyrisréttinda hans skuli allt að hálfu renna til að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka hans eða fyrrverandi maka og skerðast þá réttindi sjóðfélagsins sem því nemur. Heildarskuldbinding lífeyrissjóðsins skal ekki aukast við þessa ákvörðun sjóðfélagsins.~~
- 189.46. Nú nær lífeyrisgreiðsla ekki fjárhæð, er svarar til a.m.k. eins stigs réttinda 2.500 króna á mánuði og fyrirsjáanlegt er, að um sameiningu við önnur réttindi í öðrum lífeyrissjóðum verður ekki að ræða, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að inna greiðsluna af hendi í einu lagi, samkvæmt reglum í samræmi við tillögur tryggingafræðings.
- 18.5. Þar sem samþykktir þessar tilgreina fjárhæðir í krónum talið, miðast verðgildi þeirra við gildi vísitölu neysluverðs 230 og skulu fjárhæðir endurreiknaðar mánaðarlega í samræmi við breytingar á vísitölunni, nema annað sé tekið fram í viðkomandi grein.
- 18.6. Umsækjandi um ellilífeyri getur með sérstökum samningi við maka sinn eða fyrrverandi maka ákveðið að eftirlaunagreiðslur hans allt að hálfu renni til maka hans eða fyrrverandi maka, en þær falla niður við andlát sjóðfélagsins. Deyi makinn eða fyrrverandi maki, sem nýtur slíkra greiðslna, hins vegar á undan sjóðfélaganum, skulu greiðslurnar allar renna til sjóðfélagsins.

2019. Skyldur sjóðfélaga.

- 2019.1. Skyld er sjóðfélagi að tilkynna stjórn sjóðsins skriflega og án tafar ef hann gengur í hjónabandstofnar til hjúskapar eða skilur við maka sinn. Getur sjóðstjórn krafist vanskilavaxta samkvæmt ákvæðum vaxtalaga ef iðgjöld hafa ekki verið innheimt sökum þess að tilkynning um hjúskap hefur ekki borist henni. Skilnaður að borði og sæng telst jafngilda lögskilnaði.
- 2019.2. Upphaf sjóðsaðildar vegna óvígðrar sambúðar, sbr. gr. 13.5., eða staðfestrar samvistar og skyldur þær og réttindi sem af henni leiða og fram koma í samþykktum þessum, miðast

við þann tíma ~~er skrifleg ósk beggja aðila hefur borist sjóðstjórn eðasem hún hefur~~ verið tilkynnt til Hagstofu Íslands. Úrganga úr sjóðnum vegna slita á óvígðri sambúð ~~eða staðfestri samvist~~ og brottfall slíkra réttinda og skyldna er af því leiða, miðast við afskráningu sambúðar/~~staðfestrar samvistar~~ hjá Hagstofu Íslands. ~~eða þann tíma er skrifleg tilkynning annars aðilans um slitin berst sjóðstjórn.~~

~~2019.3.~~ Við slit hjúskapar eða óvígðrar sambúðar, sem tilkynnt var til sjóðsins samkvæmt eldri lögum, skal áunnum ~~stígum réttindum~~ sjóðfélaga, þau ár sem hjónabandið eða sambúðin stóð fram til ársloka 1983, skipt að jöfnu, hafi þeim ekki áður verið skipt samkvæmt ákvæðum ~~5. mgr. 26. gr. laga nr. 50/1984~~ ~~eldri laga um sjóðinn~~. Í slíkum tilvikum skal þegar úrskurðuðum ellilífeyri samkvæmt réttindum fyrir það tímabil skipt að jöfnu. Örorkulífeyrir sem úrskurðaður hefur verið samkvæmt framangreindum réttindum skal hækkaður eða lækkaður, eftir því sem við á, sem svarar til þeirra réttinda sem makanum verða reiknuð.

~~2019.4.~~ Skyld er sjóðfélaga að tilkynna sjóðstjórn skriflega og án tafar þær breytingar er verða á högum hans, maka eða sambúðaraðila og varða sjóðinn á nokkurn hátt.

201. Bann við framsali og veðsetningu lífeyris.

~~201.1.~~ Réttur til lífeyris verður eigi af hendi látinn né veðsettur.

212. Málsmeðferð og gerðardómur.

~~212.1.~~ Um málsmeðferð í ágreiningsmálum sjóðfélaga gagnvart lífeyrissjóðnum gilda ákvæði stjórnarsýslulaga nr. 37/1993 eftir því sem við á, svo sem um birtingu ákvörðunar, rökstuðning og endurupptöku.

~~212.2.~~ Vilji sjóðfélagi ekki una úrskurði sjóðstjórnar í máli, er hann hefur skotið til hennar, getur hann vísað ~~því málinu~~ til gerðardóms innan þriggja mánaða frá því ~~að~~ tilkynnt var um úrskurðinn. Gerðardómurinn skal skipaður þremur mönnum, einum tilnefndum af sjóðfélaga, einum ~~tilnefndum~~ af ~~stjórn Lífeyrissjóðs bændalífeyrissjóðnum~~ og oddamanni tilnefndum af Fjármálaeftirlitinu. Gerðardómurinn skal úrskurða í málinu á grundvelli þeirra krafna, sönnunargagna, málsástæðna og annarra upplýsinga sem lágu fyrir sjóðstjórn er hún tók ákvörðun um málið. Komi fram nýjar kröfur, sönnunargögn og málsástæður við meðferð málsins fyrir gerðardómi, skal málinu vísað aftur til sjóðstjórnar til endurupptöku. Sjóðstjórn er ~~þá~~ skyld að taka málið upp að nýju til úrskurðar. ~~Gerðardómurinn skal hafa lokið við að leggja dóm innan eins mánaðar frá því að öll gögn eru fram komin í máli.~~ Úrskurður gerðardómsins er bindandi fyrir báða aðila. Málskostnaði skal skipt milli málsaðila eftir mati dómsins, en þó skal sjóðfélagi ekki greiða meira en 1/3 málskostnaðar. Um málsmeðferð fyrir gerðardómnum fer ~~að öðru leyti~~ samkvæmt lögum um samningsbundna gerðardóma.

223. Eftirlit.

~~223.1.~~ Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi lífeyrissjóðsins í samræmi við lög nr. 129/1997 og lög nr. 87/1998.

234. Breytingar á samþykktum.

~~234.1.~~ Tillögur um breytingar á samþykktum þessum ~~má því aðeins taka fyrir, að þær skulu hafahafi~~ borist stjórn sjóðsins a.m.k. ~~þremur mánuðum fyrir ársfund sjóðsins fyrir 15.~~

janúar ár hvert. Stjórn sjóðsins skal, fullum tveimur mánuðum minnst sex vikum fyrir ársfund, senda stjórn Bændasamtaka Íslands tillögurnar um breytingar á samþykktum til kynningar. Sama gildir um tillögur stjórnar um breytingar á samþykktum. Miði tillaga að breytingu á samþykktum að aukningu réttinda, sem ætla má að haft geti áhrif á getu sjóðsins til greiðslu lífeyris, skal sjóðstjórn afla tryggingafræðilegs álits á afleiðingum breytingarinnar á gjaldhæfi sjóðsins. Feli breytingartillaga í sér aukningu lífeyrisréttinda, samkvæmt áliti tryggingafræðings, umfram það sem fjárhagur sjóðsins leyfir, og þannig að hann fullnægi þá ekki lágmarkskröfum samkvæmt lögum nr. 129/1997 með síðari breytingum, samkvæmt áliti tryggingafræðings, skal henni vísað frá ársfundi og skal þeim sem tillöguna flutti tilkynnt um það. Tillögurnar skulu kynntar á ársfundi og skal þeirra getið í fundarboði. Ennfremur skulu þær liggja frammi á skrifstofu sjóðsins í tvær vikur fyrir ársfund og það auglýst þannig, að sjóðfélögum gefist kostur á að koma að athugasemdum á ársfundi.

23.2. Breytingar á samþykktum þessum, sem kynntar hafa verið á ársfundi, skulu teknar fyrir á næsta fundi stjórnar sjóðsins. Þær öðlast því aðeins gildi að þær hafi verið samþykktar af einföldum meirihluta stjórnarmanna og gildir jafn atkvæðisréttur. Breytingar skulu hljóta staðfestingu fjármálaráðuneytis.

23.32. Stjórn sjóðsins er heimilt að gera breytingar á samþykktum sjóðsins þessum án þess að kynna þær fyrir stjórn Bændasamtaka Íslands eða bera þær undir ársfund, eins og mælt er fyrir um í 24.1., ef þær leiða af ófrávíkjanlegum ákvæðum laga eða reglugerða. Breytingar sem gerðar eru með slíkri heimild skulu kynntar formlega á næsta ársfundi sjóðsins.

24.3. ~~Breytingar á samþykktum þessum, sem kynntar hafa verið á ársfundi, skulu teknar fyrir á næsta fundi stjórnar sjóðsins. Þær öðlast því aðeins gildi að þær hafi verið samþykktar af einföldum meirihluta stjórnarmanna, sbr. 4.1., og gildir jafn atkvæðisréttur. Breytingar skulu hljóta staðfestingu fjármálaráðuneytis.~~

245. Gildistaka.

245.1. Samþykktir þessar eru settar samkvæmt ákvæði í 227. gr. laga um Lífeyrissjóð bændna, nr. 12/1999 ~~(7. gr. sbr. frumvarp til laga, þskj. 915, sem lagt var fram á Alþingi í mars 2006),~~ og tóku fyrst gildi 1. júlí 1999. Samþykktir þessar sem kynntar hafa verið Bændasamtökum Íslands og á aukaársfundi þann xx. xxx. 2006 koma í stað fyrri samþykta og öðlast gildia frá og með staðfestingu fjármálaráðuneytisins með fyrirvara um kynningu á ársfundi sjóðsins 13. júní 2006. Þann 1. janúar 2007 að fenginni staðfestingu fjármálaráðuneytisins.

Reykjavík, 25xx. apríl xxx 2006

Í stjórn Lífeyrissjóðs bændna

Guðrífður Þorsteinsdóttir
formaður

Örn Bergsson

Loftur Þorsteinsson

Guðmundur Grétar Guðmundsson

Elmar Hallgríms Hallgrímsson

[Viðauki A – Réttindatöflur](#)

[Viðauki B - Reiknigrundvöllur](#)